

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

КАФЕДРА ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
У ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОВА І СВІТ: МОВОЗНАВЧІ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ І
ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ»

Київ, 2023

УДК

Збірка матеріалів V Всеукраїнської студентської науково-практичної Інтернет-конференції «Мова і світ: мовознавчі, літературознавчі і перекладознавчі аспекти взаємодії»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля / Уклад. Ігошев К. М. Київ.: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля, 2023. 95 с. Бібліограф. у кінці ст.

ДО ЗБІРКИ УВІЙШЛИ МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ «МОВА І СВІТ: МОВОЗНАВЧІ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ», ЩО ВІДБУЛАСЯ 27 КВІТНЯ 2023 РОКУ В СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. В. ДАЛЯ (М. КИЇВ)

ЗМІСТ

Секція 1. Актуальні питання іноземної філології

Гончаренко А. В. Концепт «війна» в індивідуально-авторській картині світу Ернста Юнгера (в романі «In Stahlgewittern») 5

Каліненко Н. І. Особливості урбаністичного світовідчуття людини у поезії «London» В. Блейка 9

Секція 3. Лінгвокультурні, соціокультурні та міжкультурні проблеми перекладу

Барабах О. Я. Kulturdiskurs von Bukowyna in den Übersetzungen von Petro Rykhlo 14

Boiko V. V. Translating texts with cultural and temporal distance: a case study on Natalena Koroleva's legends 18

Katasonova O. O. The peculiarities of translation of the British royal proper names into Ukrainian 22

Колісник А. О. Лінгвокультурологічні проблеми перекладу в контексті міжкультурної комунікації 25

Поджара Є. В. Неологізми в сучасному французькому соціальному просторі 29

Рибчук Н. І. Zum Problem der Wiedergabe der ukrainischen sozial-politischen Realien im deutschsprachigen Medienraum (auf dem Material von Nachrichtensendungen) 35

Секція 4: Практичні питання галузевого перекладу

Andriieiev O. V. The difficulties of translating of legal terms into Ukrainian and English languages 39

Секція 6: English for Specific Purposes: освітні перспективи Євроінтеграції

Bezbakh A. V. The role of learning foreign languages, particularly English, when working with computer technology and software 43

Harbuzova V. V. Integration of English language into geography classes 46

Harbuzova V. V. Learning the Past Tense in English in Ukrainian history classes 49

Kartashov M. O. Chip war through the prism of history 54

Kulakov Y. V. Exploring the potential of digital currencies for enhancing economic stability and regulation in Ukraine 57

Lishchyshyna A. V. How English can improve and develop marketing? 62

Myroshnichenko I. O. English in Engineering: Information modelling of buildings as a perspective direction in the construction of Ukraine 64

Ozheredova O. D. Legal regulation of environmental quality 68

<i>Panina N. I.</i>	Prospects for the introduction of VR technologies in construction	71
<i>Plekhova N. M.</i>	Analysis of the economic and financial advantages and disadvantages of using cryptocurrencies for the development of business and investments in Ukraine	74
<i>Samoilenko S. S.</i>	The role of the English language in the field of information technology	79
<i>Sihonin A. E.</i>	Logistics during the war	82
<i>Tereshchenko P. M.</i>	English in pharmacy, pharmaceutical research and development	84
<i>Tkachenko M. Y.</i>	Developing English language skills in electronics and information technology	86
Yevenkov O. Ye.	The application of technical English for the analysis of international metrological recommendations and documents	90
Відомості про авторів		93

Секція 1. Актуальні питання іноземної філології

Гончаренко А. В.,

Науковий керівник – Літвінова М. М., канд. філол. наук, доцент,
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

КОНЦЕПТ «ВІЙНА» В ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ ЕРНСТА ЮНГЕРА (В РОМАНІ «IN STAHLGEWITTERN»)

Роман Ернста Юнгера «In Stahlgewittern» [1] (в українському перекладі Юрка Прохаська «В сталевих грозах») [2] належить без сумніву до видатних творів літератури ХХ століття. Знаковий роман, як і повна суперечностей постать самого письменника, досі привертають увагу літературознавців і викликають жваві дискусії. У 2013 році у німецькому видавництві Klett Cotta Verlag вийшли два томи всіх версій роману обсягом 1 250 сторінок. Письменник переробляв свій твір багато разів, щонайменше сім версій твору вийшло друком між 1920 і 1978 роками.

В романі-щоденнику висвітлені події Першої світової війни. Сам Ернст Юнгер за чотири роки цієї війни отримав чотирнадцять поранень і мав славу найбільш нагородженого солдата німецької армії. Описуючи події та атмосферу війни очима свідка та активного учасника, Ернст Юнгер, інколи нагадує хроніста, який холоднокровно протоколює жахіття війни.

Критики вказують, що відношення письменника до війни змінювалося з часом і змушувало вносити правки у вже виданий роман [3]. Зміни відношення до описаного зумовлені політичною кон'юнктурою, розширенням історичного досвіду, особистими переживаннями, що вплинули на світогляд письменника. У ранніх версіях роману Перша світова війна представлена з націоналістичних позицій, що зумовили добровільну участь дев'ятнадцятирічного юнака в жорстоких боях. Вже у шостій версії роману в 1961 році письменник описує свої почуття над тілом молодого англійського солдата: «Oft habe ich später an ihn

zurückgedacht, und mit den Jahren häufiger. Der Staat, der uns die Verantwortung abnimmt, kann uns nicht von der Trauer befreien. Wir müssen sie austragen, sie reicht tief in die Träume hinab». Подібна саморефлексія сигналізує про важливість осмислення війни для письменника.

Індивідуально-авторські смисли, виражені в концептах, дозволяють визначити унікальність сприйняття автором навколишнього світу. Специфіка реалізації концептів в художньому творі допомагає дослідити когнітивний рівень мовної особистості, маніфестований мовною картиною світу автора.

Концепт «ВІЙНА/KRIEG» в романі Ернста Юнгера формують декілька семантичних сфер: ЖИВА ІСТОТА, МЕХАНІЗМ, МУЗИКА, СМЕРТЬ, ІЛЮЗІЯ, СОН, СП'ЯНІННЯ, ПРАЦЯ, БИТВА, ТАНОК, ПРИГОДА, СПЕКТАКЛЬ, ЗМАГАННЯ, ХАОС, СТИХІЯ, КАРНАВАЛ.

Наведемо приклади авторських маніфестантів концепту «ВІЙНА/KRIEG», що простежуються протягом роману.

ЖИВА ІСТОТА: «Der Krieg hatte seine Krallen gezeigt und die gemütliche Maske abgeworfen».

«Der Atem des Kampfes wehte herüber und ließ uns seltsam erschauern».

МЕХАНІЗМ: «Der aufgeregte Griff eines einzelnen Mannes hatte die ganze gewaltige Kriegsmaschinerie ausgelöst».

«Das moderne Schlachtfeld gleicht einer ungeheuren, ruhenden Maschinerie, in der ungezählte verborgene Augen, Ohren und Arme untätig auf die eine Minute lauern, auf die es allein ankommt».

МУЗИКА: «Mit ungläubiger Ehrfurcht lauschten wir dem langsamen Takte des Walzwerkes der Front, einer Melodie, die uns in langen Jahren Gewohnheit werden sollte».

СМЕРТЬ: «Wir saßen heiter an langen Sommerabenden auf seinen Lehmبänken, wenn die laue Luft geschäftiges Klopfen und heimatliches Lied zum Feinde trug; wir stürzten über Gebälk und zerhackten Draht, wenn der Tod mit stählerner Keule auf die Gräben loskolbte und träger Qualm aus zerrissenen Lehmwänden kroch».

ІЛЮЗІЯ: «Mit einem merkwürdig beklommenen Gefühl der Unwirklichkeit

starrte ich auf eine blutüberströmte Gestalt mit lose am Körper herabhängendem Bein, die unaufhörlich ein heiseres «Zu Hilfe!» hervorstieß und in ein Haus getragen wurde, von dessen Eingang die Rote-Kreuz-Flagge herabwehte».

«Das war ja so plötzlich, so furchtbar überraschend, ein unsäglich brutaler Überfall. Das kann ja gar nicht möglich, nicht Wirklichkeit sein».

СОН: «Ich stand schreiend vor einem Engländer, der sich entsetzt mit dem Rücken in den Stacheldraht preßte und drückte immer wieder den Abzugsbügel zurück, ohne daß ein Schuß ertönte. Es war wie ein Alpdruck».

СП'ЯНИННЯ: «Da hatte uns der Krieg gepackt wie ein Rausch».

ПРАЦЯ: «Um 9 Uhr muß ich ja auch schon wieder meine Gruppe zur Arbeit einteilen und anstellen».

«Statt der erhofften Gefahren hatten wir Schmutz, Arbeit und schlaflose Nächte vorgefunden, zu deren Bezwingung ein uns wenig liegendes Heldentum gehörte».

БИТВА: «Der Pfarrer sprach über den Text: «Sie haben einen guten Kampf gekämpft», und begann mit den Worten: «Gibraltar, das ist Euer Zeichen und fürwahr, Ihr habt gestanden wie der Fels im brandenden Meer!»

«Wir wußten, daß es diesmal in eine Schlacht ging, wie sie die Weltgeschichte noch nie gesehen hatte».

ТАНОК: «Ringsumher lagen noch Dutzende von Leichen, verwest, verkalkt, zu Mumien gedörnt, in unheimlichem Totentanz erstarrt».

«Am nächsten Mittag begann indes der Tanz in bedeutend schärferer Weise».

«Mit zunehmender Klarheit verstärkte sich das Artilleriefeuer und steigerte sich bald zu wüstem Tanze».

ПРИГОДА: «Mit dem fatalen Gefühl eines Mannes, der sich in ein sehr ungewisses Abenteuer eingelassen hat, hörte ich neben mir das trockene Knistern der herausgerissenen Zündschnur und sah, wie Wohlgemut, um sich möglichst wenig zu zeigen, die Handgranate ganz flach über den Boden rollen ließ».

СПЕКТАКЛЬ: «Um uns ruhten in aufgetürmten Lehmwällen die Leichen gefallener Kameraden, auf jeder Fußbreite Boden hatte sich ein Drama abgespielt, hinter jeder Schulterwehr lauerte das Verhängnis, Tag und Nacht, sich wahllos ein

Opfer zu greifen».

«Um Mitternacht ging im Gefechtsbogen von Monchy ein Höllenspektakel los».

«Ganze Häuser waren durch einen Treffer niedergestampft oder mitten auseinandergerissen, so daß die Zimmer und ihre Einrichtung wie Theaterkulissen über dem Chaos schwebten».

ЗМАГАННЯ: «Oft ist es auch ganz nett. Manche sind mit sportsmäßigem Interesse bei der Sache. Mit einer gewissen Schadenfreude betrachten sie die Einschläge der eigenen Artillerie im feindlichen Graben».

«Nachher hatten wir ein förmliches Duell mit einem tollkühnen Engländer, dessen Kopf über den Rand eines höchstens 100 Meter entfernten Grabens schaute, und der eine Reihe haarscharf gezielter Schüsse auf unsere Schießscharten abgab».

ХАОС: «Erst viel später erlebte ich den Zusammenprall, den Gipfelpunkt des modernen Kampfes im Erscheinen des Infanteristen auf freiem Felde, das für entscheidende, mörderische Augenblicke die chaotische Leere des Schlachtfeldes unterbricht».

СТИХІЯ: «Man hatte das Empfinden des Unentrinnbaren und unbedingt Notwendigen wie einem Ausbruch der Elemente gegenüber».

КАРНАВАЛ: «Um 10 Uhr beruhigte sich diese Fastnacht der Hölle allmählich und ging in ein ruhiges Trommelfeuer über, in dem man allerdings den einzelnen Abschuß auch noch nicht wahrnehmen konnte».

Підсумовуючи, слід зазначити, що домінантним в романі Ернста Юнгера «In Stahlgewittern» є концепт «ВІЙНА/KRIEG», який містить специфічні індивідуально-авторські семантичні сфери, зумовлені особистісним життєвим досвідом автора.

Література

1. Юнгер Е. В стальных грозах. 2014. 324 с.
2. Jünger E. In Stahlgewittern. Aus dem Tagebuch eines Stoßtruppführers. Berlin. 1922. URL : <https://www.gutenberg.org/files/34099/34099-h/34099-h.htm>
3. Jüngers Blick auf den Krieg hat sich mehrfach gewandelt. URL:

<https://www.deutschlandfunkkultur.de/juengers-blick-auf-den-krieg-hat-sich-mehrfach-gewandelt-100.html>

Каліненко Н. І.,

Науковий керівник – Боклах Д. Ю., викладач,
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ОСОБЛИВОСТІ УРБАНІСТИЧНОГО СВІТОВІДЧУТТЯ ЛЮДИНИ У ПОЕЗІЇ «LONDON» В. БЛЕЙКА

Лондон – один з найвпливовіших мегаполісів світу, де розвивався цивілізаційний поступ людства, творилися значущі для світу події, витворювалося унікальне мистецтво. Образ столиці Великобританії в англійській літературі XVIII – перших десятиліть XIX ст. представлений просвітницькою есеїстикою Р. Стіла, Дж. Аддісона, соціально-психологічною поемою Дж. Гея «Trivium: Or, The Art of Walking the Streets of London», історичним романом Д. Дефо «A Journal of the Plague Year». Загалом у названих творах процеси урбанізації зображено в образі індустріального міста з розвиненою промисловістю, побутом робітників, комплексом політичних і соціальних проблем.

Дедалі чіткіше «лондонський текст» проступає у творчості митців-романтиків В. Блейка, Т. де Квінсі, Ч. Лема. Починаючи з епохи Романтизму, створений літературою художній образ міста вже не відображає, а формує його естетичне тло і задає установки для естетичного сприйняття міста людиною [1]. Утім, одними з головних тем урбаністичної літератури доби Романтизму стали засудження соціальної несправедливості, пошук шляхів гармонії людини в місті, протистояння індивіда та юрби. Особливе значення в ракурсі заявленої теми розвідки має творчість В. Блейка – англійського поета і художника, містика й візіонера. У полі дослідницької уваги – поезія «London», де виразно простежується індивідуальна перспектива відчуття поетом-романтиком силових

проекцій великого міста в духовно-ціннісному вимірі. Місто в поезії є дуже важливою формулою літературного мистецтва, адже лірична стихія тексту сповнена гострим психологізмом.

Слід відзначити, що творчість В. Блейка пов'язана з художньою течією передромантизму, в осередді якого гостре неприйняття розсудливого раціоналізму, захоплення готикою, інтерес до цінностей середньовіччя. Поетичні твори В. Блейка багатогранні, вони містять загострені почуття індивіда, певний песимізм – це знайшло своє закономірне втілення в аналізованому творі.

В. Блейк мешкав у Лондоні і вважав його знеособленим, брудним містом. Поет відчував кризу духовно-ціннісного життя людини в тенетах великого міста, тому стверджував, що застарілі патріархальні норми, релігійний клерикалізм, контраст між багатством і бідністю заважають людині створювати духовну проекцію буття. Як відомо, змалку поет почув пророцтво, яке запало йому в душу: старому світу приходить кінець, гряде новий світ, який має невдовзі настати й починаючи з якого всі застарілі догми втратять сенс, а на землі настане ера «нового міста» – осередку «нової культури».

У поезії «London» зображення міста згорнено у форму внутрішнього монологу героя, автор показує психологічний дисонанс пригніченої людини, де фізична свобода зовсім не означає свободу духовну. На вулицях міста героя спіткає нестерпна відраза, яку він не спроможний подолати, її атмосфера спричиняє духовну порожнечу. Прогулюючись вулицями, в кожній людині видніється сум і страждання, важка праця, сльози, які передусім обумовлені владною політикою монархії та слабкодухістю пересічних мешканців, їхньою пасивністю до оновлення й змін:

*I wander thro' each charter'd street,
Near where the charter'd Thames does flow,
And mark in every face I meet
Marks of weakness, marks of woe [2].*

Як бачимо, на початку поезії виразно проступає образ імперського міста, яке омивають холодні води Темзи – символу безнадії й розпачу, а тому читач далі

поринає без текстової вказівки у сірий світ напівтемного, дощового, депресивного міста. Зауважимо, що ставлення митців-романтиків до міста було зовсім неоднозначним, але передусім письменники вбачали в ньому непідвладну, руйнівну силу для індивіда.

Вулиці міста – лінії закостенілого життя городян в турботах і злиднях, виглядають відразливо під кутом зору пересічної людини, адже тут вона приречена відчувати нестерпний біль і муки:

*In every cry of every man,
In every Infant's cry of fear,
In every voice, in every ban,
The mind-forg'd manacles I hear* [2].

Ліричний герой здійснює зовсім непривабливу мандрівку сучасним авторові містом, тому поряд із зображенням предметного овиду, ми чуємо галас, крики, які підсилюють драматизм сприйняття. Для розвитку особистості Лондон загрозливий світ, у якому люди ставали звичайними жертвами продажності влади, руйнівного впливу церкви. Ліричний герой упевнений, що городяни почувають себе скутими у «*mind-forg'd manacles*» – психологічних ґратах нерішучості, страху перед реаліями, що однаково бентежать оповідача, як і пасивність мешканців.

Чільне місце в поезії посідає узагальнений образ англіканської церкви – оманливого і зажерливого світу антилюдяності, що заважає усвідомленню городянами свого неповторного життя у добу Нового часу. Вектори релігійного клерикалізму функціонують за межами сакрального, істинної віри в Боже одкровення, а отже, перетворюються на елементи гніту мешканців і замовчування їх проблем існування:

*How the Chimney-sweeper's cry
Every blackning Church appalls...*[2].

Разом з тим помітною стає засудження байдужості церкви до долі солдат, нерациональної мілітарної політики імперії. Простір міста після вражаючої несправедливості одразу стає забарвленим у драматичну палітру страждань

солдатів – криваве лоно стін:

*And the hapless Soldier's sigh
Runs in blood down Palace walls* [2].

Поетову деструкцію Лондона остаточно підкреслює розбещеність, аморальність молодого покоління. Перед читачем постає огидна картина прокльонів новонародженої дитини блудницею – це, очевидно, цілковитий вирок усьому суспільству, де немає місця жалю до немовляти, де навіть шлюб сприймається як смерть, опоганення цінностей любові, адже повія продала своє тіло всупереч моральному закону й обітниці:

*But most thro' midnight streets I hear
How the youthful Harlot's curse
Blasts the new-born Infant's tear,
And blights with plagues the Marriage hearse.* [2].

Крики, звукові образи стають маркерами аудіального фону вірша, що підсилюють драматизм життя городян, а темпоральні проєкції дня / ночі виглядають однаково непривабливо, бо створюють сугестію відразливого, брехливого світу, здатного тільки руйнувати.

Отже, особливості урбаністичного світовідчуття людини у поезії «London» В. Блейка полягають у широкому відображенні соціально нестерпного життя людини, оточеній стражданнями. Психологічні аспекти життя Лондона, проблема безособистісної парадигми суспільства, духовно-ціннісна спустошеність, навіяні досвідом, враженнями від предметного світу ліричного героя утворюють безкомпрмісно правдивий протест В. Блейка супроти лиховісного впливу індустріальної цивілізації, антигуманної влади, церкви для еволюції життя людини в цілому.

Розглянута тема не претендує на вичерпність результатів. Перспективи наступних досліджень полягатимуть у подальшому дослідженні образу міста доби Романтизму в англійській літературі.

Література

1. Степанова А. А. Місто на межах: естетичні грані образу в літературі перехідних епох. *Актуальні проблеми слов'янської філології. «Лінгвістика і літературознавство»*. 2009. Вип. XXII. С. 61-71. URL: <http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/1664> (дата звернення: 13.04.2023).
2. Blake W. London. URL: <https://poets.org/poem/london> (access date: 11.04.2023).

Секція 3. Лінгвокультурні, соціокультурні та міжкультурні проблеми перекладу

Барабах О. Я.,

Науковий керівник – Сенік Г. І., канд. філол. наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

**KULTURDISKURS VON BUKOWYNA IN DEN ÜBERSETZUNGEN VON
PETRO RYKHLO**

Ein wichtiger Aspekt der Übersetzung ist die Übertragung von kulturellen Konzepten und Diskursen von einer Sprache in eine andere. Da jede Sprache über eine Menge von kulturspezifischen Elementen verfügt, ist die Übersetzung ein komplexer Prozess, der ein tiefes Verständnis nicht nur für beide Sprachen, sondern auch für beide Kulturen erfordert. Aus diesem Grund bleibt dieses Thema immer aktuell und relevant.

Das Ziel der Forschung besteht darin, den Begriff „Kulturdiskurs“ und theoretische Grundlagen der kulturspezifischen Elemente in der Übersetzung zu bestimmen und am häufigsten vorkommenden Übersetzungsverfahren von diesen Elementen festzustellen und zu analysieren. Es ist wichtig, mit der Erklärung des Begriffs „Kulturdiskurs“ zu beginnen. Der Kulturdiskurs bezieht sich auf den Austausch von Traditionen, Bräuchen, Besonderheiten der Mentalität innerhalb einer bestimmten Kultur oder Gesellschaft. Solche kulturspezifische Elemente können eine Herausforderung für den Übersetzer sein, darum legt man bei der Übersetzung so einen großen Wert sowohl auf die Fachkenntnisse, als auch auf die Kenntnisse im Bereich der Kultur und Geschichte. Es existieren zahlreiche Definitionen des Begriffs Kulturspezifika.

Nach Nord sind kulturspezifisch „alle Formen des (sprachlichen und nichtsprachlichen) Handelns und Verhaltens, die auf der Grundlage der in einer Kulturgemeinschaft vorherrschenden Normen, Konventionen und Meinungen anders sind als in anderen Gemeinschaften» [4, S. 22].

Bei der Forschung ist es wichtig, einen Objekt der Forschung zu wählen, der anschaulich alle in dem theoretischen Teil bezeichneten Grundlagen bestätigt, deswegen wird der Kulturdiskurs nicht nur theoretisch, sondern auch praktisch am Beispiel vom Kulturdiskurs Bukowyna in der Übersetzungen von Petro Rykhlo erforscht. Da Bukowyna eine historische rumänisch-ukrainische Region ist, die sich im Osten Europas erstreckt und im Laufe der Geschichte von verschiedenen Völkern und Kulturen geprägt wurde, darunter Ukrainer, Rumänen, Polen, Juden, Deutsche und Russen, ist sie auch für ihre kulturelle und literarische Vielfalt bekannt. Viele berühmte Schriftsteller, Dichter und Künstler stammen aus der Region oder haben dort gelebt und gearbeitet. Mit ihren Werken hat sich der bekannte ukrainische Übersetzer Petro Rykhlo beschäftigt.

Er verfasste etwa 200 Fachartikel und Fachaufsätze in literarischen Zeitschriften und wissenschaftlichen Sammelbänden. Darunter sind Veröffentlichungen über deutsche und österreichische Autoren des 20. Jahrhunderts, deutsch-ukrainische Literaturbeziehungen und die deutschsprachige Literatur von Bukowyna. Zu den bekanntesten Autoren, deren Werke von Petro Rykhlo übersetzt wurden, gehören:

- Paul Celan, der 1920 in Czernowitz geboren wurde und gilt zu den bedeutendsten deutschsprachigen Dichter des 20. Jahrhunderts. Seine Gedichte sind von seiner Erfahrung als Jude im von den Nazis besetzten Europa sowie von seiner Heimat Bukowyna geprägt.

- Rose Ausländer, die auch in Czernowitz geboren wurde, war auch eine bekannte Lyrikerin der Nachkriegszeit. Ihre Gedichte sind voller Sehnsucht nach Heimat und Gefühle der Entfremdung.

- Gregor von Rezzori war ein österreichischer Schriftsteller und Schauspieler, der sich mit der Geschichte und Kultur Osteuropas beschäftigte.

- Georg Drosdowski war auch der deutschsprachige Autor des bekannten Prosabandes „Damals in Czernowitz und rundum: Erinnerungen eines Altösterreichers“ [7].

Was den Gegenstand der Forschung betrifft, werden kulturspezifische Elemente am Beispiel der Übersetzungen von Petro Rykhlo analysiert, die in den oben genannten

Werken vorhanden sind. Bevor man mit der Analyse von Methoden und Strategien der Übersetzung beginnt, ist es wichtig den Begriff „Kulturspezifika“ zu bestimmen und zu erklären. In der Translationswissenschaft unterteilt man Kulturspezifika zunächst in sprachinterne und sprachexterne kulturelle Elemente, was auch für diese Forschung als geeignete Grundlage angesehen wird.

Unter den sprachinternen kulturellen Elementen werden Kulturspezifika auf sprachlicher und pragmatischer Ebene verstanden. Dazu gehören Idiome, Wortwitze sowie Wortspiele, Anreden, Komplimenten und Entschuldigungen [2, p. 240]. Der Oberbegriff „sprachinterne Kulturspezifika“ beinhaltet auch grammatikalische Besonderheiten sowie dialektale, soziolektale und ironische Elemente [3, p. 207-240].

Was sprachexterne Kulturspezifika angeht, definiert Jan Pedersen sie folgenderweise:

„Extralinguistic Culture-bound Reference (ECR) is defined as reference that is attempted by means of any culture-bound linguistic expression, which refers to an extralinguistic entity or process, and which is assumed to have a discourse referent that is identifiable to a relevant audience as this referent is within the encyclopedic knowledge of this audience“ [5]. Jan Pedersen behauptet, dass Kulturspezifika eine Herausforderung und eines der Hauptprobleme bei der Übersetzung ist [6, p. 242].

Als ein anschauliches Beispiel für diese Forschung ist der Prosaband „Damals in Czernowitz und rundum: Erinnerungen eines Altösterreicher“ zu betrachten. Das ist ein Prosaband von Georg Drosdowski, der das Leben in Czernowitz, der Hauptstadt von Bukowyna, zu Beginn des 20. Jahrhunderts zwischen den beiden Weltkriegen beschreibt. Interessant und witzig, mit echtem Humor und oft mit Trauer um die Verlorenen erzählt der Autor denkwürdige, lustige Ereignisse, außergewöhnliche Stadtgeschichten, gibt die Bräuche und Rituale der Völker wieder, die hier lebten, schildert ihre Lebensweise, ihre Traditionen und ihren Alltag. Das Buch ist von großem Interesse für Historiker, Ethnologen, Heimatforscher und alle, die mehr über die jüngste Vergangenheit der Region Bukowyna erfahren möchten [1].

Die wichtigste Aufgabe der praktischen Forschung besteht darin, die kulturspezifischen Elemente im Original und in der Übersetzung zu bestimmen und

Analyse der Anwendung von Übersetzungsstrategien für außersprachliche und für innersprachliche Kulturspezifika durchzuführen.

Dank der Tätigkeit von Petro Rykhlo gibt es heutzutage die Möglichkeit sich mit den weltberühmten Werken von deutschsprachigen Autoren vertraut zu machen, deren Wurzeln aus Bukowyna stammen.

„Georg Drozdovsky gehört zu denen, die liebevoll „Altösterreicher“ genannt wurden. Er war ein echter Österreicher des alten Herzens, mit allen charakteristischen Merkmalen der Biographie, Erziehung, Manieren, Psychologie und Mentalität. Diese Eigenschaft manifestierte sich bereits in seinem slawischen Nachnamen (später scherzte er, dass die Polen in Bukowyna die Nachnamen Zedlmayer oder Friedl und die Deutschen - Turchynskyi oder Drozdovskyi hatten)“ (Petro Ryhlo) [1].

Literaturverzeichnis

1. Тоді в Чернівцях і довкола: Спогади старого австрійця. URL: <https://www.books-xxi.com.ua/products/todi-v-chernivtsyah-i-dovkola-spogadi-starogo-avstrijtsya>
2. Leppihalme R. Culture bumps: An empirical approach to the translation of allusions. Clevedon: Multilingual Matters. 1997. P. 240.
3. Nedergaard-Larsen B. Culture-bound problems in subtitling. Perspectives: Studies in Translatology. 1993. Band 1. Nr. 2. Pp. 207-240.
4. Nord Christiane: Einführung in das funktionale Übersetzen. Am Beispiel von Titeln und Überschriften. Tübingen und Basel: Francke Verlag 1993. S. 22.
5. Pedersen J. How is culture rendered in subtitles? In: Challenges of Multidimensional Translation. Proceedings of the MuTra Conference, Saarbrücken, 2-6 May 2005. 2007. URL: https://www.euroconferences.info/proceedings/2005_Proceedings/2005_Pedersen_Jan.pdf
6. Pedersen J. Subtitling norms for television: an exploration focussing on extralinguistic cultural references. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins, 2011. P. 242.

7. Petro Rychlo – Wikipedia. URL: https://de.wikipedia.org/wiki/Petro_Rychlo

Boiko V. V.,

Scientific adviser – Kozachuk A. M., Ph. D. in Philology,

Borys Grinchenko Kyiv University

TRANSLATING TEXTS WITH CULTURAL AND TEMPORAL DISTANCE: A CASE STUDY ON NATALENA KOROLEVA'S LEGENDS

The problem of rendering culturally and temporally distant texts has long been a subject of scientific interest within the fields of linguistics and translation studies. Special attention has been paid to translation methods and their degree of accuracy, as well as stylistic approaches to the target text, which depend on numerous translation factors. The core factor that determines the direction of the strategies applied and prompts adequate cultural and temporal perception and interpretation is the translator's final goal. This goal encompasses two pairs of opposing strategies: domestication vs. foreignisation, and modernisation vs. archaisation. Choosing between these strategies means not only choosing the type of audience and triggering a particular reader's response by integrating the target text's style and translation methods, but also transforming the ideas and concepts of the source text into the target text with such skill that the readers derive the same aesthetic pleasure from it as the readers of the source text.

Despite the advantages of domestication, which include the easiness of target text's understanding because the concepts of another culture are perceived through the prism of similar or local concepts, not only is the cultural colour of the source text lost [3, p. 166], but the readers are deprived of learning more about a foreign culture [4]. However, if the translation is foreignised and the reader is exposed to the source culture, the chances of arousing their interest and stimulating research are much bigger. As an example of both strategies' usage, the following fragment from Natalena Koroleva's

legend *Kyrylo Kozhumiaka* from the cycle *Legends of Ancient Kyiv* and its translation may be considered:

Із ганьби-упокорення смертю загинула б донька твоя, коли б довелось їй кулешу варити, смердову одяжу випрати... (Koroleva). – *Your daughter would have given up her life if she had to cook **kulish** and wash the rags of a **commoner**...* (transl. – V.B.).

Here, when representing a national dish, the foreignisation strategy is preferred to preserve the local colour, while the probable curiosity of the reader is supported by an explanatory footnote at the end of the text. In the case of a social status representation, the translation is adapted to the modern-day understanding due to the polysemantic nature of the word *смерд* and its unclear usage in the source text.

The cultural distance of Natalena Koroleva's legends compared to the time of translation is manifested in the wide usage of culture-specific terms, namely culture, historical, archaic and obsolete words, which can pose a great difficulty for the translator. The temporal distance of the translated legends is mainly represented by stylistic peculiarities and archaic language. Since the temporal properties of the source text can be referred to as a part of the chronotope, two aspects of time can be defined: real time (the time of translation) and artistic time (the integrity of the author's spatial and temporal background that influenced writing) [2]. N. Koroleva's legends are an example of intentional archaisation, carried out on various levels and represented by the author's imitation of folklore style. Written a century ago, her legends have aged naturally as well. Similar texts with double-aged temporal characteristics can pose a challenge to the translator, one of which lies in a lack of archaic counterparts in the translated text [1, p. 62].

When translating culture-specific words in *Legends of Ancient Kyiv*, the following tendency is observed: borrowing, explication, and a combination of both are the most frequently used translation methods. The latter approach is most appropriate when dealing with thematic texts from a foreign culture, and when the intention of the translation is to acquaint the target language readers with the source language culture. Borrowing without further explanation is suitable when the culture-specific words are

familiar to the target language readers (e.g. the translation is aimed at the narrow-profile specialists or the source and target language cultures are close or have a similar heritage, etc.) When a foreign notion has no equivalent in the target language, just explication is applicable. Let us consider such an example from N. Koroleva's legend *Princess Svanhild*:

*На заручини ішов я по волі брата твого... А ось «**парубоцькі запоїни**» – кров'ю... (Koroleva). – A betrothal of ours was marked by your brother's will, and the '**post-betrothal feast**' will be marked by my blood – (transl. – V. B.).*

In order to render this outdated Old Slavonic custom, which has no cultural equivalent in English, explication has been applied and additional footnotes have been given, for this ancient practice is worth preserving and describing.

Among the stylistically-ageing techniques that enhance the temporal colour found in *Legends...* we can analyse a variation of pleonasms – tautology. The most frequent approach to translating these semantic elements is compression, by which we mean the omission of one of the two or more redundant elements of the same meaning. Let us consider an example from the legend *Mykhailyk*:

*Тоді знов **оживе життям живим** золота постать архангельська (Koroleva). – Until then, the golden Archangel is waiting **to come to life** (transl. – V. B.).*

As we can see, compression has resulted in considerable but inevitable semantic losses and a lower degree of expressiveness.

Considering the difference between Ukrainian and English language structures, full representation of source text's ideas and concepts, atmosphere, mood, etc. is impossible and losses are inevitable, especially in semantics and syntax. Style, on the other hand, can be imitated and intentionally aged. At the same time, stylistically motivated choices may partially solve the problem of semantic losses by replacing original neutral words with stylistically marked ones (literary, archaic and obsolete words) and syntactic losses by adapting the text to the archaic literary traditions of the target language, which in the case of English were indirect word order, flexible sentence structures and wide use of expressive punctuation. Despite being a method of

compensation for losses, literary devices and expressive means are focused on creating the atmosphere of the past and rendering a high degree of poeticality and solemnity.

In our opinion, the combination of borrowing and explication is the most successful approach in Ukrainian-to-English ancient text translation dealing with cultural interpretation, because it not only describes endemic elements of materialistic and non-materialistic culture, but also gives valuable insights into their origin, which can be traced only through the original spelling. Compression, despite its efficiency in avoiding redundancy and difficulties in TT perception, leads to major semantic and stylistic losses and doesn't maintain the desired degree of translation adequacy.

In conclusion, the processes of translation and stylisation of culturally and temporally distant texts depend on the final goal of the translator.

References

1. Некряч Т. Є. Стилiзацiя як перекладацька проблема («Саломея» Оскара Уайльда в українському перекладі). *Мовні і концептуальні картини світу: збірник наукових праць*. 2002. С. 56-62.
2. Andrienko T. Translation across Time: Natural and Strategic Archaization of Translation. *Translation Journal*. 2016. URL: <https://translationjournal.net/October-2016/translation-across-time-natural-and-strategic-archaization-of-translation.html> (access date: 10.03.2023).
3. Neshkovska S., Kitanovska-Kimovska S. Translating culture. *ResearchGate*. 2018. URL: https://www.researchgate.net/publication/329213656_Translating_culture (access date: 16.03.2023).
4. Venuti L. The Translator's Invisibility: A History of Translation. London & New York: Routledge. 1995. URL: https://www.academia.edu/25783955/Venuti_The_Translators_Invisibility_A_History_of_Translation (access date: 2.04.2023).

THE PECULIARITIES OF TRANSLATION OF THE BRITISH ROYAL PROPER NAMES INTO UKRAINIAN

When learning a language, it is pivotal to express interest in the culture of the country, in which the language is spoken. When it comes to English, the most obvious part of the culture and history of that country is the British royal family.

The relevance of the study is, that the British royal family plays an outstanding role in the foreign policy, their names and titles can often be seen in the media, however, the translation of the names can often be challenging for the translators due to the lack of research in this field and a rather controversial, old-fashioned tradition of the royal proper names rendering, which requires urgent updating and further research.

The translation of proper names of foreign monarchs in Ukrainian, has always been an issue of a great concern in linguistic circles. In general, the majority of proper names are simply transliterated or transcribed, based on their phonemic structure. Ukrainian linguists ended up with the Romanization system, which enables conveying proper names in accordance with some rules [5, c. 6]. B. Azhnyuk also defines calque and zero translation as the strategies, which may be implied, when rendering proper names [1, c. 138].

However, according to the existent tradition, monarchs' names should be translated with the usage of the traditional onomastic abundance, which means that the name from the target language is used as an equivalent for the source language name [1, c. 139]. According to B. Azhnyuk, this exact strategy is used in rendering the names of British monarchs, e.g. *Queen Elizabeth* – *королева Єлизавета*. Apart from queens and kings, the strategy is used for rendering names of princes and princesses [1, c. 139].

It is rather interesting to note that, despite the tradition to adapt the monarchs' names exists not only in Ukraine, but in the majority of Slavic countries, Spain, Finland,

Czech etc., Ukrainian translators do not adapt the names of Spanish and Portuguese monarchs, instead they tend to use practical transcription to render them [2].

Still, it is easy to notice that the tradition has not always been followed. For instance, the name of the late queen Elizabeth's sister, *Margaret*, was not conveyed into *Маргарита (Marharyta)*, but instead transliterated and pronounced the way it is originally pronounced in the source language. It means that the rules are flexible, and the tradition may vary – it is mainly based on the needs and preferences of the society. In the work *On the question of the spelling of foreign proper names: once again about the conceptual approach and main principles*, U. Holovach asserts, that, despite the traditional rendering strategy, depending on the source language, modern foreign names of biblical origin are pronounced and written differently, reproducing the pronunciation of these names in the source language [3, c. 195]. As the tendency shows, that the names of modern royal family members are usually not adapted, but rather transliterated or transcribed, the way it is done to common anthroponyms. For example, the name of current prince of Wales is rendered as *Вільям (William)* not *Вільгельм (Willhelm)*, even though the second option is more accurate, according to our traditions. The same is true about some older royals, for instance, the name of prince *Andrew* (the second son of queen Elizabeth and prince Philip) does not sound like *Андрію (Andriy)*, which would also correspond to the norms and rules of translation.

A considerable resonance took place after the death of Queen Elizabeth II, when the world was first presented with the new king of the United Kingdom. Ukrainian media failed to reach the agreement on what to call the new king. According to the tradition, it is correct to render his name as *Карл III (Karl)*, however, the society was strongly opposed to that tradition, as it sounds old-fashioned and non-natural. The publicity, as well as the majority of media, agreed on the option *Чарльз III (Charles)*, even though it contradicts the existing translation norms.

The Ukrainian linguist L. Dovbnia expresses her opinion on that issue, by stating that modern Ukrainian speech manifestations testify to other trends, moreover, the separation from the Soviet tradition has become an issue of great concern [4, c. 149]. Thus, there is an opinion among researchers that the translation of the name *Charles* as

Карл appeared in Ukrainian language under Russian influence, since Russian historians often studied in Germany, where the name Karl was quite widespread at that time [4, с. 149]. Another argument in favor of rendering the king's name as *Чарльз III* was brought to in the article by the Ukrainian media Unian, where an outstanding Ukrainian linguist was quoted. There it was stated, that the version *Чарльз* corresponded to the new version of Ukrainian spelling. That statement was persuasive enough for both Ukrainian media and government to call the British king only *Чарльз*, not *Карл* [2].

However, despite obvious resonance, caused by recent changes in British monarchy, National Commission on State Language Standards has not brought any changes in the existent translation strategy yet, which means, we, as translators, are requested to follow those rules. Yet, it is crucial to take modern trends and preferences into account.

In view of the current position of the British royal family in Ukrainian politics, as well as the relevant craving for an absolute decommunization, we can see the provided study as a perspective for the further research in the branch of translation and the relations between Ukraine and the United Kingdom in general.

References

1. Ажнюк Б. Мовне законодавство: переклад ключових термінів. *Культура слова*. 2011. №75. С. 134-147.
2. Андаліцька І. Чарльз III чи Карл III: як правильно українською / І. Андаліцька, А. Світлевська. *Уніан*. 2022. URL: <https://www.unian.ua/world/charlz-iii-chi-karl-iii-yak-pravilno-ukrajinskoyu-11972895.html> (дата звернення: 10.03.2023).
3. Головач У. До питання правопису чужомовних власних назв: ще раз про концептуальний підхід та головні принципи. // *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. 2022. №8. С. 187-210.
4. Довбня Л. Актуальність трансформації однієї мовної норми: як українською називати короля Великої Британії? *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. №56. С. 147-150.

5. Methods and ways of translating various proper names. *Nanopdf*. 2018. URL: https://nanopdf.com/download/methods-and-ways-of-translating-various-proper_pdf (access date: 20.03.2023).

Колісник А. О.,

Науковий керівник – Давидченко І. Д., канд. пед. наук, доцент,
Харківська гуманітарно-педагогічна академія

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

На рубежі тисячоліть на стику лінгвістики й культурології виникає нова наука – лінгвокультурологія, предметом дослідження якої стають ознаки культури народу, які відбилися і закріпились у мові [2].

Лінгвокультурологія вивчає фіксацію в мові, етнотекстах і дискурсивній практиці духовної й матеріальної культури народу, тобто культурно значущої інформації збережених у колективній пам'яті народу символічних способів матеріального й духовного усвідомлення світу певним етносом, відтворених у його ідеях, схемах мислення й поведінки, системі етичних й естетичних цінностей, нормах, звичаях, обрядах, міфах, віруваннях, забобонах, побуті.

Лінгвокультурологія як наука створює цілісну картину культурного впливу на мову й мовлення з огляду на глибинні семантичні рівні культурної репрезентації, а також на системне представлення одиниць мови й культури в їхній кореляції та взаємодії [1].

З нашого погляду, лінгвокультурологія має тісні зв'язки з міжкультурною комунікацією. Співрозмовники, які належать до різних національних культур, краще розуміють один одного, якщо вивчають мову та культуру іншої країни. Для лінгвокультурології стає *актуальним* міжкультурний діалог, який допомагає виявляти національні особливості ціннісних картин світу.

Метою нашої розвідки є дослідити лінгвокультурологічні проблеми перекладу текстового матеріалу в контексті міжкультурної комунікації. Ми вважаємо, що переклад є видом творчої діяльності, що підпадає під правила лінгвістики та культурології. Мова кожної країни є унікальною, отже і мовна модель світу визначається через культурологічні особливості, тобто етнічні, соціальні особливості та норми, а також через економічні досягнення нації на певному щаблі її розвитку. Лінгвокультурологія стає невіддільною частиною мовної моделі, і тому, на нашу думку, ми перекладаємо не мову, а культуру.

Країн не існує, в яких культура, знаки (мовні та немовні) створювали б подібні смисли й були б ідентичним чином організовані між собою, то не є можливим говорити про абсолютну відповідність адаптації елементів культури повідомлення-оригіналу та перекладеного повідомлення.

Суспільство як симбіоз комуніканта (ініціатора процесу спілкування) та комуніката (адресата процесу спілкування) неможливе без використання перекладу. Переклад – це різновид міжмовного спілкування, процес обміну інформацією між комунікаторами, на ньому базується встановлення та підтримання контактів між членами соціальної групи, які належать до різних етносів і культурних прошарків та, своєю чергою, формують процес спілкування в суспільстві загалом. Для обміну інформацією учасники комунікаційного процесу мають досконало володіти тією системою знаків, за допомогою якої передається те чи інше повідомлення. Відсутність цього знання позбавляє комуніката нових, іноді – необхідних для подальшого існування знань, а комуніканта – результату процесу спілкування, робить передання та поширення інформації практично неможливим [3].

Проблема збереження мовної та культурної ідентичності хвилює не тільки лінгвістів, культурологів, а й перекладачів, бо саме переклад як неодмінний засіб діалогу культур безперечно слугує важливим інструментом захисту власної мови та культури від надмірних іншомовних впливів та розчинення у світовому мовнокультурному просторі: «Нація, яка перекладає і з мови якої перекладають, ніколи не залишиться на узбіччі цивілізаційного процесу» [4]. Необхідно лише

забезпечити їй право на мовну і культурну відмінність, що становить запоруку примноження духовного багатства європейської й загалом світової цивілізації.

З нашого погляду, значне місце в роботі з попередження та подолання негативного впливу української мови посідають вправи-переклади, що широко представлені в підручниках. Такі вправи змушують здобувача освіти, який навчався в школі з російською мовою викладання заглибитися в потаємну семантику слова на рівні його конотацій, розвивають «чуття мови», спрямовують здобувачів вищої освіти до самовдосконалення та внутрішнього прагнення.

Уважаємо, що на основі вправ-перекладів з української мови відбувається нормалізація свідомого застосування здобутих знань. Т. Мельник у методичних рекомендаціях для учителів-словесників наводить приклади: а) окремих слів, вжитих для з'ясування акцентологічних, лексичних чи інших особливостей слів (*крислатий, веремія, дошкуляти*) – вони сприяють формуванню навичок добору доречного слова; б) окремих словосполучень чи речень (*Чумацький шлях, водити колодія*) – завдяки чому формуються навички добору відповідних варіантів, форм, конструкцій; в) зв'язного тексту, який дає можливість тренувати здобувачів освіти у доборі мовних засобів, акцентується увага здобувачів освіти на співвідношенні мовних засобів рідної та виучуваної мови [2].

На підставі вивчення практики навчання діалогічного мовлення здобувачів вищої освіти ми дійшли висновків: не створено системи роботи щодо навчання діалогічного мовлення здобувачів вищої освіти, немає взаємозв'язку між заняттями та спільною діяльністю викладача та здобувача; у змісті роботи виявляються значні прогалини: увага викладачів зосереджена на запитально-відповідальному варіанті діалогу, поза увагою залишаються інші структурні елементи діалогу, недостатньо повно реалізуються завдання з мовленнєвого етикету, зокрема – культури діалогу; серед методів, запроваджуваних викладачами із метою навчання діалогу здобувачів освіти, переважають бесіди та розмови, недостатньо посилянь на потенційні можливості художнього слова та різноманітних ігор комунікативної спрямованості; взаємодія з батьками для формування у здобувачів освіти діалогічних умінь проводиться безсистемно.

З нашого погляду, досягнення мети лінгвокультурологічної зумовленості перекладу текстового матеріалу в контексті міжкультурної комунікації для виконання завдань лінгвокультурологічного спрямування доцільно використовувати такі завдання [2]:

1) зібрати однорідний у комунікативному відношенні негативний мовний матеріал – не менше 10 тис. пропозицій і мікротекстів; запропонувати укрупнену класифікацію зібраних фактів (за розумовими операціями, на відміну від прийнятого принципу поділу за граматичними конструкціями (тут важливо не мовна спорідненість фактів, а їх комунікативна спорідненість (однотипний перебіг думки при сприйнятті тексту, однотипні смислові труднощі));

2) на основі запровадження розроблених методів реєстрації сприйняття провести масовий експеримент, мета якого – визначити загальні, єдині для всіх носіїв мови, закономірності смислового сприйняття тексту, зумовлені лексико-граматико-графічними особливостями текстів, що читаються;

3) зіставити результати експериментів, проведених із багатьма аналогічними структурно-семантичними особливостями, пропозиціями, мікротекст, і на цій основі вивести загальні, єдині для всіх тих, хто читає, закономірності смислового сприйняття тексту;

4) перетворити формулювання визначених загальних закономірностей смислового сприйняття тексту до відповідних їм правил психологічної стилістики;

5) сконструювати, спираючись на відомі правила психологічної стилістики, загальні прийоми розумової діяльності (прийоми розпізнавання основних типів помилок, якими спотворюється мовлення, і прийоми їх усунення);

6) розробити систему типових вправ і завдань, мета яких – формувати навички, розпізнавати й усувати (попереджати, не пропускати в створюваний текст) різноманітні види порушень чіткості мови;

7) узагальнюючи результати всього дослідження, розробити та сформулювати основні положення психолого-стилістичної теорії, що сприяли б активному формуванню лінгвокультурологічної компетентності здобувачів вищої

освіти у процесі вдосконалення писемної комунікації.

Отримані дані закладають перспективи для проведення завдань щодо лінгвокультурологічної зумовленості перекладу текстового матеріалу в контексті міжкультурної комунікації.

Література

1. Венжинович Н. Лінгвокультурологічний аспект мовознавчих досліджень: навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів філологічного факультету. Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2015. 267 с.

2. Давидченко І. Д. Формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ. 2018. 359 с.

3. Різун В. Теорія масової комунікації. К.: ВЦ «Просвіта». 2008. 260 с.

4. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. К.: Либідь. 2007. 248 с.

Поджара Є. В.,

Науковий керівник – Пагава О. В., к. психол. наук, доцент,
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

НЕОЛОГІЗМИ В СУЧАСНОМУ ФРАНЦУЗЬКОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ

У статті розглянуто проблему вживання неологізмів у сучасному французькому соціальному просторі на матеріалі французьких періодичних та інтернет-видань, словників тощо. Проаналізовано причини появи та способи творення «соціальних» неологізмів, що використовуються на сучасному етапі у французькій мові.

Ключові слова: французька мова, неологізми, соціальний простір,

періодичні видання, суспільне життя, соціальна взаємодія, лексичні інновації.

Постановка проблеми. Соціальний простір впливає на процеси суспільного життя, його розвиток. Соціальні відносини, їхній взаємозв'язок, зміст і структура, а також соціально-економічні утворення постійно змінюються відповідно до нових реалій, що з'являються в повсякденному житті. Саме виникнення нових понять в соціальному просторі залежить від прояву взаємодії спільнот, індивідів у повсякденному житті. Це і собі спричиняє появу неологізмів та є ознакою того, що мова здатна відповісти рівню пізнавальної та комунікативної діяльності людини та суспільства в цілому. Виникнення неологізмів може відбуватися по-різному. Це і запозичення з інших мов, і утворення нових лексем у самій мові шляхом суфіксації, префіксації, аббревіації тощо. Також для французької мови є характерним надання нового значення наявним словам, що дає змогу використовувати їх на позначення нових понять. У сфері соціального життя неологізми займають важливе місце, бо суспільний інститут завжди віддзеркалює актуальні проблеми в сфері своєї життєдіяльності.

Мета статті – визначити особливості функціонування «соціальних» неологізмів за способом творення на матеріалі французьких періодичних та інтернет-видань, словників тощо.

Аналіз актуальних досліджень. Питання появи та функціонування неологізмів у соціальному просторі досліджували такі автори, як Т. Гейко, О. Косович, Ж. Мунен, Ж.-Ф. Саблероль, О. І. Чередниченко та ін.

Окрім того, проблема динамізму словникового складу мови, природа інноваційних процесів французької мови стали об'єктами наукових розвідок таких лінгвістів, як К. Ажеж, Л. Валгіна, Л.-Ж. Кальве, О. Косович, Ж. Прюво, І. Цибова, П. Шародо та ін. [1].

На сучасному етапі, як відзначає Н. Лисенко, деякі дослідники звертають увагу на такі особливості появи та функціонування неологізмів у французькій мові: «Франкомовні лексичні інновації періоду коронавірусної пандемії першого півріччя 2020 р. описано на матеріалі медіа-дискурсу видань Франції, Бельгії та Канади (Т. Весна, Т. Телецька). У наукових розвідках останніх років пандемія

COVID-19 схарактеризована не лише як позамовний чинник актуалізації мовних інноваційних процесів, а і як концепт (М. Маланюк), засоби вербалізації якого у французькій мові постають як перекладацька проблема (Л. Коккіна). Праці французьких лінгвістів пандемійної доби присвячені аналізу етимології, специфіки способів творення та уживання численних неолексем, що заповнили медійний простір та зафіксовані словниками (Л. Верон, І. Гліс, М.-Н. Дріво, Е. Нее, Б. Серкіліні, Е. Труйє)» [1].

У працях більшості науковців виражається думка про те, що процес неологізації забезпечує розвиток мовної системи в цілому, збагачуючи мову на різних рівнях, та суспільства, зокрема.

Виклад основного матеріалу. Неологізмами називаються слова, а також окремі значення, вислови, які з'явилися в мові на сучасному етапі розвитку суспільства, його суспільно-економічного життя. Новизна таких слів або їхніх значень усвідомлюється мовцями. Питання виникнення неологізмів не має однозначного наукового підтвердження. Так, одні науковці дотримуються думки, що нові речі або нові вирази є причиною виникнення неологізмів. Інші, говорячи про неологію, мають на увазі процес перенесення значення шляхом прямої та непрямой деривації [1]. Окремо варто виділити таку думку, щодо типів неологізмів за їх джерелами. Це спонтанне словотворення, усвідомлене словотворення і авторські новоутворення, що належать письменникам та науковцям. У дослідженнях лінгвіста Ж. Мунена розрізняються наступні причини виникнення неологізмів: розвиток світу, принцип економії, необхідність в експресивності, мода [2].

Говорячи про сучасний французький дискурс в соціальному просторі, варто підкреслити, що причинами виникнення неологізмів, що зустрічаються у більшості випадків, є стрімкий розвиток соціально-економічного й суспільно життя. Своєю чергою це сприяє появі нових феноменів та понять в сучасному суспільному житті.

Для даного дослідження були проаналізовані матеріали французьких періодичних та інтернет-видань, словників тощо. Тож, було розглянуто близько

40 неологізмів, представлених у текстах вищезазначених видань з таких рубрик: «Суспільне сучасне життя», «Дозвілля молоді», «Навчання», «Робота», «Соціальна взаємодія» [8].

Розглянемо приклади тих неологізмів, що вживалися в текстах найчастіше. Оскільки більшість текстів для аналізу були взяті з рубрик щодо життя молоді в сучасному французькому суспільстві, то звичайно, що досліджувані неологізми віддзеркалюють саме сучасне життя молоді в соціальному просторі.

Отже, сучасне життя французького суспільства пов'язане з появою таких неологізмів, як «jeunisme», «écoresponsable», «la vingtaine» тощо. Так, одна з тенденцій розвитку сучасного французького суспільства, називається словом «jeunisme». Цим терміном пояснюється надання важливого місця молоді в соціальному просторі та житті суспільства, іноді навіть надання цьому прошарку населення занадто багато уваги [7].

У зв'язку з всесвітнім занепокоєнням станом навколишнього середовища у розглянутих текстах піднімалися екологічні питання і неодноразово був використаний термін «écoresponsable». Він виражає позицію відповідального ставлення до природи [7].

Слід звернути увагу також на те, що однією з причин появи нових слів у соціальному просторі є науково-технічний та науково-економічний розвиток суспільства. Так, досить часто зустрічається неологізм «ubérisation». Він позначає нещодавно створену мобільну платформу, яка вже широко застосовується у транспортній та готельній сферах. Це дає змогу залучати меншу кількість людських ресурсів для отримання кращого варіанту виконання праці у наведених галузях діяльності [7].

Також досить частим є вживання неологізмів «d'entreprises «zombies», «présentéisme» [8]. Останній, наприклад, позначає «удавати присутність» або «бути лише присутнім на робочому місці, нічого при цьому не роблячи, не виконуючи роботу».

Дозвілля є також важливим аспектом в житті кожної людини. Дуже часто в досліджуваних текстах зустрічалось слово «instagrameur» [8]. Це слово

характеризує сучасне людство, що живе в епоху мережевого суспільства, його можливості спілкування, відпочинку, а також вказує на науково-технічний прогрес сьогодення, на інтелектуальні досягнення людей в XXI столітті.

До виданого у 2022 році словника Petit Larousse увійшли 170 нових слів. Третина з них пов'язані з пандемією COVID-19 (Petit Larousse, 2021; Comptendu, 2021). Б. Серкіліні, лінгвіст і науковий консультант словника, за обсягом лексичної інноватики порівнює добу пандемії з періодом Великої французької революції та констатує небачені донині мовні зміни, швидку мовну динаміку. Так, пошук суспільством відповідників для номінації явищ і процесів, пов'язаних з коронавірусом і спричинених ним, зумовив вихід на перший план лексичних одиниць, уже наявних у мові, але нечасто уживаних, зокрема тих, що належать до медико-біологічної термінології, з подальшою їх актуалізацією у медійному просторі. Наприклад, саме слово *randémie*, f, яке не є новотвором останніх років, у зв'язку з надзвичайним поширенням коронавірусної хвороби стало більш уживаним, ніж *épidémie*, f [1].

Нової актуальності набули лексеми, утворені за допомогою суфікса *-iel*: (en) *présentiel* – (en) *distanciel*, на позначення процесу навчання та загалом організації праці під час карантину – із фізичною присутністю (очно) та дистанційно. До речі, перша лексема прийнята обома словниками у 2017 р., а друга зафіксована лише виданням Petit Robert 2022 (RDI). За аналогією до цих конструкцій сформовані розмовні, експресивно забарвлені варіанти номінації дистанційного навчання: (en) *démerdentiel* і (en) *débrouillantiel*, зафіксовані спочатку в Twitter та підхоплені ЗМІ [1].

Висновки. Таким чином, неологізми відображають життєдіяльність суспільства на сучасному етапі через те, що виникають вони саме у тих сферах життя, які є найбільш актуальними, важливими, новітніми. Саме мова віддзеркалює актуальні проблеми сучасного суспільства. Тож, нова лексика закріплюється у свідомості людей. Проаналізувавши матеріали французьких періодичних та інтернет-видань, словників тощо, можна зробити висновок про ті проблеми, що є актуальними для французького суспільства наразі: визначення

пріоритетів у сферах економічного, соціального життя суспільства та людей.

Зважаючи на способи утворення неологізмів, слід зазначити, що зустрічаються слова, які утворювалися шляхом поєднання двох різних основ для отримання нового значення, наприклад, «écoresponsable». Деякі неологізми виникли шляхом надання наявним у мові словам нового значення для позначення іншого явища, наприклад, «jeunisme». Інші були запозичені з англійської мови, наприклад, «ubérisation».

Отже, нові слова виникають в результаті пошуку суспільством відповідників для номінації сучасних явищ і процесів з подальшою їх актуалізацією у соціальному просторі.

Література

1. Лисенко Н. Неологізми доби пандемії Covid-19 як відображення динамізму сучасного французького лексикону. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 45. Том 2. 2021. С. 62-68. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/45_2021/part_2/10.pdf (дата звернення: 03.01.2023).

2. Чередниченко О. І. Сучасна французька неологія з погляду перекладача. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К.: Київський університет. 2009. № 42. С. 8-9.

3. Alors, on pense! Diffusé le 12.05.2021. URL: https://www.francetvinfo.fr/replay-magazine/franceinfo/alors-on-pense/alors-on-pense-du-mercredi-12-mai-2021_4621603.html

4. Cabot C. Cluster, quatorzaine, coronapiste... quand le Covid-19 enrichit le Larousse 2022. Publié le 05.05.2021. URL: <https://www.france24.com/fr/culture/20210505-cluster-quatorzaine-coronapiste-quand-le-covid-19-enrichit-le-larousse-2022>

5. Compte-rendu du Petit Larousse 2022. Dernière modification: 11.10.2021. URL: <https://orthogrenoble.net/mots-nouveaux-dictionnaires/entrees-petit-larousse-2022/>

6. Petit Larousse illustré 2022 : 170 nouveaux mots, «un bouleversement» pour ce professeur qui n'a «jamais vu un tel changement linguistique». Publié le 04.05.2021.

URL: https://www.francetvinfo.fr/culture/petit-larousseillustré-2022-170nouveaux-mots-un-bouleversement-pour-ce-professeur-qui-n-a-jamais-vu-un-tel-changementlinguistique_4610593.html

7. L'actualité De La Langue Française Dans Le Monde. URL: https://langue-francaise.tv5monde.com/?utm_source=tv5monde&utm_medium=metanav&utm_campaign=langue-francaise

8. Le Figaro. URL: <http://www.lefigaro.fr>

Рибчук Н. І.,

Науковий керівник – Олексишина Л. Г., канд. філол. наук., доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

**ZUM PROBLEM DER WIEDERGABE DER UKRAINISCHEN SOZIAL-
POLITISCHEN REALIEN IM DEUTSCHSPRACHIGEN MEDIENRAUM
(AUF DEM MATERIAL VON NACHRICHTENSENDUNGEN)**

Im Jahr 2022 hat sich die politische Lage in der Ukraine aufgrund des von Russland ausgelösten militärischen Konflikts dramatisch verschärft. Die Aggression Russlands hat zu einem erheblichen Anstieg der Berichterstattung in den Medien geführt. Infolgedessen ist die Wiedergabe (Übersetzung) ukrainischer sozial-politischer Realien in Nachrichtensendungen von enormer Bedeutung geworden. Die Wiedergabe von Realien stellt eine Herausforderung dar, da es sich dabei um sprachliche Ausdrücke handelt, die sich auf spezifische kulturelle, gesellschaftliche oder politische Phänomene beziehen. Eine adäquate Übersetzung (Wiedergabe) solcher Begriffe ermöglicht eine angemessene Darstellung der komplexen sozial-politischen Realität in der Ukraine und trägt damit zu einem besseren Verständnis der aktuellen Ereignisse bei.

Unter dem Begriff „Realien“ versteht man kulturell beeinflusste Wörter oder

Ausdrücke, die spezifische Aspekte des Lebens einer ethnischen Gruppe widerspiegeln und nur innerhalb dieser Gruppe bekannt sind. In der Übersetzungstheorie sind Realien wahrscheinlich die am ausführlichsten dokumentierte Kategorie der übersetzungsrelevanten Kulturspezifika [4, S. 296]. Im Gegensatz zu anderen kulturspezifischen Elementen bilden sie jedoch ein integraler Bestandteil des Alltagslebens, der Geschichte, Kultur, Politik und Gesellschaft eines bestimmten Volkes, Landes oder einer Nation und haben keine direkten Entsprechungen in anderen Kulturen oder Ländern [3, S. 287].

Realienbezeichnungen erfüllen eine Vielzahl von Funktionen in der Sprache und Kultur. (1) Eine wichtige Funktion besteht darin, Identität und Lokalkolorit [3, S. 287] zu vermitteln. (2) Ihr Verstehen oder Nichtverstehen kann dabei als Indikator für die Zugehörigkeit oder Teilhabe am Wissen einer bestimmten Sprach- und Kulturgemeinschaft angesehen werden [2, S. 82]. (3) Darüber hinaus können Realien das zeitliche, nationale, örtliche, soziale und berufliche Kolorit einer Handlung in einem Text anzeigen und somit ihr konnotatives Potenzial erkennbar machen [5, S. 486].

Zu den gesellschaftlich-politischen Realien (auch: sozial-politische Realien) gehören Begriffe, Ausdrücke und Konzepte, die sich auf politische, soziale Phänomene beziehen.

Laut der Klassifikation von Vlachov/Florin stellen gesellschaftlich-politische Realienbezeichnungen eine besondere Gruppe dar. Diese Gruppe umfasst vier Unterkategorien, die auf die folgenden Bereiche abzielen:

(1) Administrativ-territoriale Strukturen (*die Moskauer Föderation, die selbsternannten "Volksrepubliken Lugansk und Donezk", Donezbecken, Donezk und Lugansk*);

(2) Organe (Institutionen) der Staatsmacht (*das Ministerkabinett, das Verfassungsgericht der Ukraine, der ukrainische Geheimdienst*);

(3) Gesellschaftlich-politisches Leben, einschließlich politischer Akteure und Tätigkeiten, patriotischer und gesellschaftlicher Bewegungen, sozialer Erscheinungen und Bewegungen, Benennungen, Titel, Grade, Bildungs- und Kulturinstitutionen, Schichten und Kasten sowie Zeichen und Symbolen der Schichten und Kaste (*die*

Revolution der Würde, die Separatisten, der Titel „Held der Ukraine“, das Ministerium für Bildung und Wissenschaft, die Vize-Regierungschefin, die "russische Welt", die Partei „Holos“, "Ruhm der Ukraine!", "Tag des Verteidigers des Vaterlandes");

(4) Militärische Realien (*die Nationalgarde, die Freiwillige-Bataillon „Aidar“, das "Asow"-Regiment, Antiterroristische Operation, die Ukrainischen Streitkräfte, Molotow-Cocktail, eine sogenannte Tu-141 "Strisch"*).

Die Untersuchung von Realienbezeichnungen (RB) im Kontext des Sprachkontakts stellt verschiedene theoretisch-praktische Herausforderungen dar. Erstens beziehen sich RB im Sprachkontakt auf eine kulturspezifische Bedeutung, die in unterschiedlichem Maße ausgeprägt sein kann. Zweitens können RB aufgrund ihrer kulturspezifischen Ausprägung eine Barriere für das Verständnis darstellen. Drittens besteht das Risiko, dass der Empfänger im Zielsprachenkontakt mit Realien nicht vertraut ist, entweder aufgrund ihrer Fremdheit oder dem Fehlen in seiner eigenen Kultur. Viertens könnte es fehlende oder unvollständige Entsprechungen in der Zielsprache geben, die die korrekte Übersetzung von Realien erschweren.

Eine Besonderheit der Realien besteht darin, dass Vertreter einer bestimmten Kultur und Muttersprachler dieser Sprache über ein bestimmtes Hintergrundwissen und bestimmte Assoziationen verfügen, die in einer bestimmten Phase der interethnischen und interlingualen Kontakte bei Vertretern anderer Kulturen, die andere Sprachen sprechen, nicht vorhanden sind [1, c. 52]. Aus diesem Grund ist es wichtig zu betonen, dass eine effektive Überwindung dieser Herausforderungen erfordert ein fundiertes Verständnis von RB und deren kultureller Bedeutung sowie eine angemessene Strategie für deren Übersetzung.

Koller [6, S. 232] schlägt fünf Übersetzungsverfahren für „die unübersetzbare Lexik“ vor:

(1) Übernahme des ausgangssprachlichen Ausdrucks in die Zielsprache, und zwar als Zitatwort (Fremdwort) oder als vollständige oder teilweise Anpassung an die Normen der Zielsprache (Lehnwort) (*die Werchowna Rada*);

(2) Lehnübersetzung – wörtliche Übersetzung des ausgangssprachlichen Ausdrucks in die Zielsprache (*die Partei „Diener des Volkes“*);

(3) Wahl der nächstliegenden Entsprechung (*der Geheimdienstchef*);

(4) Explikation oder definitorische Umschreibung (*die staatliche Website "Diia" ("Aktion")*);

(5) Adaptation (*der Militärgouverneur*).

Der Übersetzer oder Sprachmittler soll selbst eine bewusste Entscheidung bezüglich der Wiedergabe von RB treffen, um eine effektive Kommunikation und ein Verständnis des Textes und des Diskurses in der Zielsprache zu gewährleisten. Zudem ist es von Bedeutung, dass die Medien einen bewussten Umgang mit Realien pflegen und auf eine angemessene und verständliche Übersetzung achten, um ein möglichst authentisches Bild der Ereignisse zu vermitteln.

Literaturverzeichnis

1. Удовіченко Г. М. Генеза становлення поняття «реалія» у сучасному перекладознавстві. Інтелект. Особистість. Цивілізація. 2016. Вип. 12. С. 52.

2. Drößiger H.-H. Zum Problem der terminologisch-konzeptuellen Äquivalenz zwischen zwei Sprach- und Kulturgemeinschaften: Die sogenannten „Differenzen“ zwischen den Sachen. – In: Kalbotyra 57, Heft 3. 2007. S. 82.

3. Markstein Elisabeth: Realia. In: Snell-Hornby, M. & Hönl, H. G. & Kußmaul, P. & Schmitt, P. A. (Hrsg.) Handbuch Translation. Tübingen: Stauffenburg 1999. S. 287.

4. Reinart S. Kulturspezifika in der Fachübersetzung. Berlin: Frank&Timme. 2009. S. 296.

5. Riesel E. Stilistik der deutschen Sprache. M.. 1959. S. 486.

6. Koller, Werner: Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 7. aktualisierte Auflage, Wiebelsheim 2004. S. 232.

*Секція 4. Практичні питання галузевого перекладу**Andriev O. V.,*Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University**THE DIFFICULTIES OF TRANSLATING OF LEGAL TERMS INTO
UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES**

The relevance of studying of legal terms in Ukrainian and English languages is undebatable. Moreover, the development of various fields of law has led to the necessity of coming up with new legal terms in order to describe contemporary facts in law and society. Taking into consideration the dissimilarity in the legal system of Ukraine and English-speaking countries, the translator should be very attentive to the application of legal terms in the context of the law. Incorrect translation of legal documents can lead to misinterpretations or, for example, conflict in legal discourse. The translation of legal texts is a notable problem in the theory and practice of translation. It is also considered to be one of the most difficult types of translation. This type of translation cannot be accomplished without special knowledge. This is caused not only by the requirement of a perfect mastery of terminology but also by the need to understand the legal concepts and linguistic realities of native speakers.

The attributes of legal texts include the use of exceptional legal vocabulary, which consists of legal terms, commonly used words with a special narrow field of meaning, abbreviations, clichés, and fixed expressions. There are also borrowings from Latin and French without translation, words of Old English that have lost their common use, idioms, and phraseological forms that are not used in the literary language. This applies to both Ukrainian and English. But in the Ukrainian some terms were translated twice – from English into Russian and from Russian into Ukrainian. This happened because of the backdrop of certain legal, historical and social phenomena.

A term is an emotionally neutral word or phrase that is used to precisely name the

subject or fact with its particular definition. The translation of legal terms often depends on the connection of the term with the context.

For example, there are words such as ‘indemnity’, ‘guarantee’ and ‘warranty’. These words may look similar, but they are difficult to translate without context. Basically, it is possible to translate them into Ukrainian as «відшкодування збитків», but ‘indemnity’ could also mean «норма про звільнення від відповідальності». Thus, the context reversed the meaning of the term. ‘Guarantee’ can also be translated as «гарантія» or «застава» or «поручитель». ‘Warranty’ could mean «виправдання», «підстава», «умова». The same happened with Ukrainian legal terms. «Дієздатний» could be translated into English as ‘legally capable’, «дієздатність» as ‘active capacity’, «правоздатність» as ‘capacity to act’ or ‘capacity to contract’ or ‘capacity of corporations’ which is used only for legal persons.

Existing legal systems have close institutions and concepts that may seem designated by the same legal terms. But it often turns out that they vary in their meaning and sometimes they have completely opposite translation. For example, ‘equity’ can be translated into Ukrainian as «справедливість», but this word has a specific usage and is not commonly used in modern English. ‘Equity’ means a source of law that existed long ago in England and were based on decisions of the King or the Lord Chancellor without any need to follow a judicial process, but based on the concept of justice in response to complaints from subjects. The term ‘equitable’ which is used in modern English as a synonym for ‘objective’ or ‘fair’ in a certain legal context, can mean that this or that court decision is based on the rules of justice (equity), going back to the medieval practice of courts of justice, the decisions of whose also became precedents and are now included into the general system of law.

Ukrainian word «прокуратура» can be translated such as ‘Prosecutor’s office’, but ‘prosecutor’ often cannot be translated into Ukrainian as «прокурор» even though there is an «Офіс Генерального прокурора» in Ukraine.

Specific problems appear due to the lack terminological apparatus for translating of legal concepts that exist in one legal system and are absent in another. For example, there are terms such as ‘affidavit’ and ‘trust’. They appear in the US legal system.

Affidavit is a written statement confirmed my oath or affirmation for use as evidence in court. Term 'trust' could be translated as 'довіра', 'trust estate' as «право бенефіціара», 'trust property' as «довірча власність». Legal concepts with these terms have appeared only recently in Ukrainian Civil Law.

Sometimes there is no equivalent word at all for the translation of an English term into Ukrainian and vice versa. There is a word «юрист» in Ukrainian, but there are words like 'lawyer', 'solicitor', 'barrister'. 'attorney' in English. 'Lawyer' means a person who generally practices law. A solicitor is a qualified legal professional who provides special legal advice on various areas of law and is responsible for representing and defending the legal interests of a client. Barrister – is also a qualified legal professional, but is usually hired by solicitors to represent a case in court and only becomes involved when appearing before a court is needed. The term 'attorney' used in US and is equivalent to both 'solicitor' and 'barrister' in UK law.

In conclusion, given the specifics of the functioning of legal terminology, which is used in virtually all spheres of life, words and phrases translated from English into Ukrainian must be correctly reproduced, especially in legislation, as they regulate legal relations. The need for such a translation is especially urgent because a wrongly translated term from one language to another creates certain obstacles in the use of a foreign-language legal document. The translation of a legal text causes many difficulties related to the peculiarities of the legal language, the linguistic and cultural differences between the original language and the language of translation, the differences in the legal systems and linguistic traditions of the countries, and the peculiarities of the preparation of various types of documents.

In order to translate legal terms correctly, it is important for the translator to have a high level of legal knowledge and legal culture, which ensures the ability to use various sources of legal information in order to select the appropriate translation solutions and the most appropriate term from among the possible options, to choose the right translation strategy, to recognise and analyse complex linguistic.

References

1. Шумило І. І. Труднощі перекладу юридичних термінів англійської мови. *Молодий вчений*. №12. 2017. С. 275-278. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_12_65 (дата звернення: 13.03.2023).
2. Кузнецова А., Козубай І. Порівняльна характеристика юридичної термінології англійської та української мов. Матеріали конференції Молодіжної наукової ліги. 2020. С. 87-89. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/liga/article/view/5494> (дата звернення: 16.03.2023).

*Секція 6. English for Specific Purposes: освітні перспективи Євроінтеграції**Bezbakh A. V.,*

Scientific adviser – Sidash N. S., Ph. D. in Pedagogy, assistant professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

**THE ROLE OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES, PARTICULARLY
ENGLISH, WHEN WORKING WITH COMPUTER TECHNOLOGY AND
SOFTWARE**

The colossal and qualitative changes taking place in today's life, in particular computerization, dictate the need to become familiar with them, otherwise society will come to regress. It is no secret that any software makes our life easier, and only a good programmer with a good command of programming languages can create such a product. Professional activity of programmers, according to E. A. Klimov's classification of professions, belongs to the type «Man – Sign System», in which the main subject of labor is a sign system [2]. Whether it is a tester, a developer, a system administrator or any other representative of the IT sphere, it is necessary to deal with special symbols, to work in artificial language systems. And IT sphere is one of the spheres which demands constant work and updating of knowledge gaps as there are new requirements, updating of any programs, operational systems which give better results. Moreover representative of this specialization needs to keep in his head all the time the syntax of the program language, algorithms, different rules. A high-quality programmer should be able to think out of the box, to abstract, to study and be fluent in English. Creativity is not the last indicator of quality either.

Such qualities as neatness, emotional stability, assiduity, systematicness, ability to follow numerous rules, concentrated work in conditions of external disturbances, control over the course and correctness of mental actions are also important [3].

Thus, it is necessary to note that the basic environment of work of people «Man – Sign System» is the environment of processing of the information presented in the form

of signs. That is, such a person can work not only with a programming language, but also with natural languages (English, German, Russian), and he actively works with them. Hence the need to learn foreign languages for programmers.

The specifics of IT-specialties.

Imagine any software. How is it implemented? Initially the project is briefly described, what the user wants to see in it, followed by a step-by-step pseudo-code. Usually the pseudocode consists of standard words, through which the developer would understand what and how to do step by step in the program. But, and the next stage, the programming stage, consists entirely of working with artificial languages, programming languages whose syntax is made up of words in English.

Further, a large number of notation terms are used when creating programs: for names of variables, classes, functions, when specifying any conditions or loops [1]. Key words of any programming language are English. The programmer who knows English can logically or with the help of his knowledge of a foreign language write the forgotten part of the code. For example, when working with a programming language, it is necessary to specify the type of variable (integer, float, boolean, etc., which in English respectively mean цілісний, плаваючий та логічний).

If the programmer speaks English but is still new to the business, he can easily understand that new is the creation of an instance of the class, for is a loop, int (integer) is an integer type of variable.

When reading foreign documentation by a programmer, an IT specialist must be able to extract beneficial information from the text, find keywords, and mentally outline it. Unfortunately, there are few domestic worthwhile IT products, and to keep up with the times, an IT specialist must constantly work with foreign software or IT devices.

Often professionals are faced with the problem of having to turn to English-language forums in search of answers when coding or to Internet sources of other technical fields, such as electrical engineering, they answered that, unequivocally, face. In such cases Google Translator is popular for translations, but unfortunately this translator does not give completely correct results. This suggests that future IT professionals have an insufficient level of English to work with such Internet sources.

To become competitive in the labor market, you should enrich your knowledge of your specialty in foreign universities. The study of foreign languages provides all the opportunities for this.

Language skills also open the door to participation in various international conferences, which, in turn, are a huge step in the field of science. Studying in the above mentioned programs in an international environment gives you the opportunity to meet students of similar specialization and to exchange experiences in IT, which is necessary in the era of computerization. Getting a diploma meeting world standards guarantees a well-paid and prestigious job because programmers who know a foreign language better «have a developed reaction to communicate with the operating system and programs in the process of interactive dialog, they solve problems of debugging and editing software products faster, find errors and master not yet translated documentation faster, they can read code easier» [2]. This suggests that such programmers are more likely to complete the task on time, saving time and effort, as they do not have to dig in dictionaries or reference books. The choice of names for variables, classes and functions, tables and fields of databases plays an important role in the successful development of the project, since the productivity of programmers directly depends on the ease of reading the code [1].

Thus, knowledge of foreign languages is «one of the components of the professional competence of a programmer» [2].

References

1. Chunpeng Zhai, Santoso Wibowo. A systematic review on artificial intelligence dialogue systems for enhancing English as foreign language students' interactional competence in the university. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. Volume 4. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2023.100134>
2. Michael Yao-Ping Peng, Yunying Xu, Cheng Xu. Enhancing students' English language learning via M-learning: Integrating technology acceptance model and S-O-R model. *Heliyon*. Volume 9. Issue 2. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e13302>

3. Wenjuan Guo, Barry Bai, Fengxiang Zang, Tianqi Wang, Huan Song, Influences of motivation and grit on students' self-regulated learning and English learning achievement: A comparison between male and female students. *System*. Volume 114. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.system.2023.103018>

Harbuzova V. V.

Scientific adviser – Hohlov A. S., lecturer,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

INTEGRATION OF ENGLISH LANGUAGE INTO GEOGRAPHY CLASSES

Nowadays, English is the universal language of the natural sciences, including geography. Most of the communications in geography are conducted in English. Conferences, meetings, and publications are organized in English. Modern geography researchers are in the English-speaking environment. Also, the tourism and hospitality industries are interested in highly qualified tourism managers who are not only professionally educated but also speak English. In order to graduate such employees, foreign language teachers in higher education institutions use interdisciplinary connections as a means of forming a competitive specialist.

The relevance of the study is due to the necessary use of English integration in geography classes in order to provide good conditions for the education of future tourism professionals.

J. Dewey, S. Amonoshvili, M. Montessori, W. Kilpatrick, and O. Pometun were engaged in the integration of English into the educational process. John Locke studied the integration of English into history and geography classes [1].

In the modern education system, the term «integration» has two meanings: first, it means creating a complete picture of the world around us, and second, it means finding similarities in subject knowledge. Integrated classes are classes in which students have to analyze, compare, and look for certain similarities between objects. English is a

unique discipline that can enrich the content of learning.

An integrated lesson is any structured lesson that uses knowledge and skills from other disciplines to achieve its goal. It is advisable to conduct integrated lessons when the content of the educational material contains interdisciplinary connections. Cross-curricular connections involve the short-term and fragmentary transfer of information from one subject to another. Integration of the content of the educational material during the lesson provides a higher level of generalization and systematization of information, which makes it easier to understand the material being studied. The first main advantage of an integrated lesson is that this method of teaching helps students learn without having to put in a lot of effort. Learning is more interesting and students are more likely to memorize new material throughout the lesson. Students need to change activities regularly, to have information presented in different forms and variants. Integrated classes not only keep students' attention for a longer time, but also stimulate their activity.

The synthesis of geography and English classes has a well-founded use. Conducting a lesson in this context helps to develop students' intellectual and creative abilities, improves their language skills, and stimulates their desire for self-improvement and self-knowledge. These lessons are effective in any case, no matter whether the lesson is a study of new material or a summary of already known information [2, p. 56].

English is a very flexible discipline, as it involves the study of a wide variety of topics during the academic year: science, music, art, health. One of the most popular topics is nature, the environment and the study of geographical aspects of English-speaking countries. This indicates the close and effective interdisciplinary connections that have been formed and consolidated between English and geography.

For example, let's take a look at a fragment of a first-year integrated class in Ukrainian geography and English on the topic of «Mineral Resources of Ukraine», which aims to form students' understanding of Ukraine's resources.

The main objectives of this integrated lesson are:

- to teach students to characterize the term «Mineral resources»;
- to study the types of mineral resources of Ukraine;

- to consider the specifics of the location of minerals on the map of Ukraine;
- to develop skills of working with a geographical map and spatial thinking;
- to deepen students' skills in monologue, dialogue and listening;
- to develop students' attitudes to the country and its resources.

In an integrated geography lesson, an example of tasks in English might be the following:

1) Students look at a map of Ukraine and answer the following questions:

- In which regions are there major deposits of coal?
- In which regions are the main deposits of oil and natural gas?
- Show the largest iron ore basin in Ukraine.
- Do you agree that Ukraine has prospects for gold?
- Show on the map the region where rock salt deposits are located.

2) The game «Is it true that...», the teacher asks a question that begins with the words «Is it true that...», students answer «true» or «false»:

- Ukrainian mineral healing water Naftusia has no analogues in the world;
- Ukraine has a lot of mineral resources;
- Donbas region has the highest quality rock salt deposits in the world;
- Ukraine has an underdeveloped ferrous metallurgy industry;
- A topaz weighing 62 kg was found in Volyn region;
- Ukraine has a lot of oil reserves.

3) Listen to the text on the topic «Mineral Resources», retell and answer additional questions from the teacher.

Or, for example, we can integrate English into biology classes:

1) Read the text «The World and Animals».

2) Answer the following questions:

- Can owls see in the dark?
- Can penguins swim or fly?
- Where do cheetahs live?

3) Write a short story about an animal you like. Describe its appearance and habits.

In chemistry and physics classes, the teacher can integrate English into the exercises. In astronomy, the teacher can use maps and other visual aids in English.

As already mentioned, English is a very flexible discipline, it can be integrated into any class. So, to make an integrated lesson successful, you need to constantly keep the lesson interesting and motivate students to learn a foreign language in every possible way. In summary, an integrated class is a very difficult job for a teacher, requiring a lot of effort and energy, as well as the use of various methodological techniques.

Through integrated classes, students expand their vocabulary and learn to communicate on various topics, read texts in English with full understanding of the content, learn to compare and analyze linguistic material and specific lexical items, summarize the knowledge they have already learned, and prepare themselves for active professional work through English-language communication.

References

1. Колодцько Т. М. Формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Колодцько Тетяна Миколаївна. К.. 2005. 192 с.

2. Стегереску Н. В. Педагогічний досвід. URL: https://210.kiev.ua/images/pages/178/1675358780_4%20Досвід%20роботи.pdf

Harbuzova V. V.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

LEARNING THE PAST TENSE IN ENGLISH IN UKRAINIAN HISTORY CLASSES

One of the strategies of foreign language learning is the communicative strategy, which involves learning foreign language communication through the formation and

development of intercultural communicative competence. In order to realise this strategy, foreign language teachers in higher education institutions use interdisciplinary connections as a means of forming a competitive specialist.

The importance of interdisciplinary connections in the classes for students is due to the level of development of modern science, which clearly shows the integration of social natural and technical knowledge. The integration of scientific knowledge, in turn, puts new requirements for specialists. The role of human knowledge in related fields of science is growing because it enables an integrated approach to solving different tasks.

Integrated education is learning that is based on a holistic approach. Education is seen through the lens of the whole picture, rather than being divided into separate disciplines [1].

Subject boundaries disappear when teachers encourage students to make connections between disciplines and to draw on knowledge and skills from multiple subject areas.

Students need open opportunities to integrate knowledge and skills from different disciplines and to critically evaluate how these parts interact.

The integrated lesson is one of these educational technologies. The idea of integration was raised in the works of the ancient Greek philosophers Plato, Aristotle, and Kant; it was continued by K. Ushynskiy and V. Sukhomlynskiy. This theory is also developed by modern scientists, namely: H. Babiichuk, O. Marynovska, S. Honcharenko and many others.

For example, let's take a look at a fragment of a first-year integrated lesson on the history of Ukraine and English on the topic «Kyiv State», which aims to form students' understanding of the early formation of Ukraine.

The integrated lesson is aimed at forming a complete picture of the world by students by combining the educational material from the subjects of Ukrainian history and English. This makes it possible to diversify the forms and methods of work, create conditions for creativity, expand the functions of the teacher, and combine theory and practice.

The main objectives of the integrated lesson are:

- to form an idea of the correct pronunciation of words;
- to consolidate knowledge of the tense forms of the verb group Past;
- to deepen the students' knowledge of the history of Ukraine;
- to develop an imaginative representation of the historical formation of Ukraine;
- to cultivate interest in the past of their nation;
- to cultivate patriotism;
- to develop language and communication competencies.

For example, in an integrated class on the history of Ukraine and English, for example, the tasks might be as follows:

1) Students review and translate the necessary vocabulary for the lesson.

Київська держава – Kyiv state;

Князь – prince;

Кочовик – nomad;

Військова демократія – military democracy;

Повість минулих літ – the primary chronicle;

Купець – merchant;

Адміністративна реформа – administrative reform;

Десятинна церква – the church of the tithes;

Печеніги – pechenegs;

Громадянська війна – civil war;

Прийняти хрещення – to be baptized.

2) Students must match the words with their meanings.

– Nomad	<ul style="list-style-type: none"> • A Christian sacrament marked by the ritual use of water and admitting of the recipient to the Christian community.
– Civil war	<ul style="list-style-type: none"> • A medieval Eastern European feudal monarchical state with its capital in Kyiv which existed from the 9th to the 13th century.
– Administrative reform	<ul style="list-style-type: none"> • Seminomadic ethnic people from Central Asia.

– To be baptized	• People who have no permanent abode but move about from place to place.
– Pechenegs	• A war-based society that practices democracy.
– The church of the tithes	• A political process designed to adjust the relationship between a bureaucracy and other elements in a society, or within the bureaucracy itself.
– Military democracy	• The first stone church in Kyiv.
– Merchant	• A war between citizens of the same country.
– Prince	• A buyer and seller of commodities for profit.
– Kyiv state	• The history of the Slavic people all the way back to the time of Noah.
– The primary chronicle	• The ruler of a principality or state.

Key: 1 - d, 2 - h, 3 - f, 4 - a, 5 - c, 6 - g, 7 - e, 8 - i, 9 - k, 10 - b, 11 - j.

3) Students must match the historical date and event.

1. 860	• The baptism of Rus.
2. 941	• The first mention of the name «Ukraine» in written sources, the creation of the Tale of Igor's Campaign.
3. 988	• Prince Askold made a campaign to Constantinople.
4. 1056–1057	• Compilation of the Primary Chronicle by the chronicler Nestor.
5. 1113	• Ihor made an unsuccessful campaign to Constantinople.
6. 1187	• Creation of the Ostromyr Gospel.

Key: 1 - c, 2 - e, 3 - a, 4 - f, 5 - d, 6 - b.

4) Students should look at the Past tense table.

5) Students should complete the words in brackets using the past tense.

1. In 1991, Ukraine (declared) its political independence.

2. «Let Kyiv be the Mother of Rus cities» – he (say) as the chronicle reads.

3. From the 13th century Ukraine (be) continuously being attacked by the Tatar-

Mongols, the Turks, the Crimean Tatars, Lithuanian and Polish rulers.

4. It (be) under Prince Volodymyr the Great (980-1015) and Prince Yaroslav the Wise (1019-1054) that Kyiv Rus (reach) its apex.

5. Soon after Khmelnytsky's death, the tsar (come) to interpret the treaty as merely a «personal union» and (demand) its revision whenever a new hetman (be) to be (elected) [2].

Key: 1 – declared; 2 – said; 3 – was; 4 – was, reached; 5 – came, demanded, was, elected.

6) Summarize the lesson. Students should answer the questions using the Past tense:

1. What historical topic did we study?
2. When was Rus baptized?
3. What happened in 1113?
4. Who killed Askold?
5. How did Princess Olga take revenge?
6. What did Yaroslav the Wise do in 1036?

Therefore, integrating English into history classes makes learning more effective for students. Tasks on correlating words in English with their Ukrainian equivalents can contribute to a deeper mastery of English vocabulary and increase students' interest in further studying the language. Interdisciplinary connections have really wide possibilities in this aspect, as the application of knowledge from related subjects, reliance on students' mental and practical skills developed during the study of various subjects facilitate the assimilation of educational material. During integrated classes, students increase their vocabulary on various vocabulary topics, as well as learn to communicate on various topics, read foreign language texts with full understanding of the content, compare, analyse and evaluate the development and interrelation of grammatical concepts.

References

1. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи (Частина 1). Нова

українська школа. URL: <https://nus.org.ua/articles/integrovane-navchannya-tematychnyj-i-diyalnisnyj-pidhody-chastyna-1/> (дата звернення: 18.04.2023).

2. Лекція 3: Київська держава. Спецпроект «Історія України в Історіях». URL: <https://znohistory.ed-era.com/m1/13> (дата звернення: 18.04.2023).

Kartashov M. O.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

CHIP WAR THROUGH THE PRISM OF HISTORY

We are living in the world of nanotechnologies, where every country wants and tries the most to achieve a leading position in the technological aspect. To date, most Western experts say that the main technology that will determine the development of future and the improvement of current technologies are chips. In particular, such a thought is held by Chris Miller, whose work «Chip War: The Fight for the World's Most Critical Technology» is the basis for this thesis.

Starting in the 1950s, the world began to design and manufacture all kinds of advanced transistors that would later serve as the basis for chip design. At first, chips did not have much potential as a commercially successful product, as they still needed to be improved, and were too expensive to produce. The solution to this problem was to relocate the main factories to Asian countries, where the workforce was much larger and the cost of their work much lower, at that time 10 times lower. Japan, Taiwan and Korea were the leading countries in the placement of concerns. However, later, due to American technology, research began directly in the host countries. Already by 1980 the primacy in the production of chips went to Japan, which forced U.S. companies to refocus from the development of chips for less compact carriers – the processors of personal computers.

So already in the 1980s, Asia's economic importance had grown considerably.

80% of the chip production belonged to Japan, the remaining 20% to Korea, and the main tester and marketer of the chips themselves was Taiwan. For the most part, various countries were satisfied with Taiwan as the main distributor of both finished chips and chip-based products, generally both America and Europe were fine to support the technical development on the island. Until the late 90's, lithographic chip cutting machines were supplied by America and the Netherlands, but at the end of the last decade of the 20th century, the American corporations that made such machines closed down. In general, this separation of the chip-making processes allowed all parties to have some control over the process.

At the beginning of the noughties there is a very important changes. America is finally rearranging itself into the final production of computer parts, while Asia is practically not doing so, but is fixated on chips. A bipolar world in technology is being established.

The next important factor that influenced and still influences the whole production chain is interest. By the end of the noughties, China is already one of the most active buyers and users of chips, which have already become the basis of such devices such as smartphones, washing machines, various types of transport, etc. By 2023, China will still not be able to produce its own chips, but it will have mastered the imported ones and is taking them to the next level a little at a time with its own technology. The main task for China is to minimise its dependence on purchases of this technology by the end of the next decade and to start producing them itself.

At the moment, the most promising and easiest way for China to obtain this technology is a direct invasion of Taiwan, which since its formation is considered only a temporarily alienated part of China. We can certainly observe that the Western countries do not recognise the independence of the island, but intend to defend it, because the leakage of technology could turn China into a real superpower and put the United States in a very dependent position, thereby upsetting the balance of power.

With the development of technology since the 1950s, we can observe a continuation of the cycle in which the main region of dominance is constantly changing. The original region of dominance was actually the Middle East, which was replaced by

Europe, which in turn was replaced by the Far East, after which the cycle repeated itself. As a result, by the end of the 20th century we see the dominance of Europe. As a consequence of the redistribution of technology, which now plays a decisive role in development, we see a strengthening of the Far East.

Now the main force in the Far East is now China, which is likely to go in the relatively near future to get the chip technology, quite possible by military means. Unfortunately, at the moment we can talk about quite prominent inaction of both America and Europe, which unleashes the hands of China and threatens the reorientation of the main power region.

History teaches us about the past, but it also teaches us about past mistakes that we can prevent in the present and in the future. One of the options for resolving the conflict while preserving the current situation is to discover of a new generation of chips, that would allow us to give China the circuitry and technology of the previous generation. Unfortunately, this option is unlikely, because China's goal is primacy in everything, including in the technological aspect. The second option is to officially recognise Taiwan or providing it with absolute protection from any kind of threats, including military inactivity, but this option is also quite controversial because China will try with all its might to prevent this from happening. The last option is for America to pursue a tougher foreign policy, which would provide for a more assertive stance, particularly with attention to China's actions. In this way, the US would be doing its duty as the «world's policeman». In any case, the option of a direct military clash between China and the Western countries is very remote, but one should never rule out any course of events.

In conclusion, we can say that the development of technology depends primarily on the direct improvement of chips, as well as on their use. At the same time, it is technology that currently determines the importance of a certain region in the world, and judging by historical observations, we can count on the rise of China in the near future.

References

1. Burghart S. The DPRK's economic exchanges with Russia and the EU since: an analysis of institutional effects and the case of the Russian Far East. *Asia Europe Journal*. 2000. Vol. 18. Pp. 281-303.
2. Lewis B. *The Middle East: A Brief History of the Last 2,000 Years*. New York: Scribner. 1995. 433 pp.
3. Miller C. *Chip War: The Fight for the World's Most Critical Technology*. New York. 2022. 464 p.
4. Ring George C. *Religions of the Far East: Their History to the Present Day*. New York: Kessinger Publishing. 2006. 378 p.
5. Spengler O. *The Decline of the West*. Publisher: Vintage. 1922. 480 p.
6. Vogel E. *China and Japan: Facing History*. New York. 2019. 536 p.

Kulakov Y. V.,

Scientific adviser – Davidenko N. O., senior teacher,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

EXPLORING THE POTENTIAL OF DIGITAL CURRENCIES FOR ENHANCING ECONOMIC STABILITY AND REGULATION IN UKRAINE

Digital currencies have become increasingly popular in recent years as a means of payment for goods and services. These virtual currencies are created and exchanged electronically through advanced computer technology. As the use of digital currencies continues to grow, it is important to understand their potential impact on national economies. This scientific work describes an impact of digital currencies and their potential implications for the broader economy.

The history of digital currencies can be traced back to the development of Bitcoin in 2009. Since then, there has been a proliferation of different types of digital currencies, including altcoins and stable coins [5]. Altcoins are cryptocurrencies that are

alternatives to Bitcoin, while stable coins are cryptocurrencies that are pegged to a stable asset, such as a fiat currency or a commodity. Digital currencies can be classified based on their characteristics and underlying technology. One way to classify digital currencies is based on their level of decentralization [1]. Fully decentralized digital currencies, such as Bitcoin, operate without a central authority, while semi-centralized digital currencies, such as Ripple, have some level of centralization. Another way to classify digital currencies is based on their underlying technology. Blockchain-based digital currencies, such as Bitcoin, use a distributed ledger technology to record transactions. Non-blockchain digital currencies, such as Ripple, use a different technology to validate transactions.

Digital currencies have several potential advantages over traditional currencies. They are fast, secure, and can be used to make international transactions without the need for a third party. However, they also have several disadvantages, including high volatility, lack of regulation, and potential for fraud and illicit activities. Central banks around the world are exploring the development of their own digital currencies, known as central bank digital currencies (CBDCs) [4]. CBDCs have the potential to increase financial inclusion, improve efficiency in payment systems, and enhance monetary policy effectiveness. However, they also present several challenges, including cybersecurity risks, potential disintermediation of the banking system, and the need for appropriate regulatory frameworks.

The rise of digital currencies has several potential implications for the broader economy. One potential impact is on monetary policy, as digital currencies could impact the effectiveness of traditional monetary policy tools [3]. Digital currencies could also have an impact on financial stability, as they could increase the risk of bank runs or financial crises. Finally, digital currencies could have an impact on economic growth, as they could increase the efficiency of payment systems and facilitate international trade. The regulatory framework for digital currencies is still evolving and varies by country. Some countries have banned digital currencies altogether, while others have embraced them and established regulatory frameworks to govern their use. The regulatory framework needs to balance innovation with the need for consumer protection and

financial stability [6]. Digital currencies have the potential to revolutionize the financial system and provide numerous benefits to consumers and businesses alike. However, they also present significant challenges and risks. Policymakers and regulators need to carefully consider the implications of digital currencies and develop a comprehensive and balanced regulatory framework that can promote innovation while safeguarding financial stability and consumer protection.

The rise of cryptocurrencies has sparked an intense debate about their potential to disrupt traditional financial systems. As such, the issue of multicurrency and cryptocurrency use in countries around the world has become a popular topic of study in various fields. This scientific work aims to provide an overview of the current state of multicurrency and cryptocurrency use in different countries, highlighting the challenges and opportunities they present. To understand the role of multicurrency and cryptocurrency in different countries, it is important to first understand the basic concepts involved. Multicurrency refers to the use of multiple currencies in a particular country or region [7]. This can occur for a variety of reasons, such as the presence of multiple ethnic or linguistic groups, the use of a foreign currency for trade or investment, or the adoption of a foreign currency as legal tender. Cryptocurrencies, on the other hand, are a relatively new form of digital currency that uses cryptography to secure and verify transactions and to control the creation of new units. They operate on a decentralized network and are not subject to the same regulations as traditional currencies. This makes them attractive to many users, but also presents significant challenges for governments and financial institutions.

Multicurrency use is common in many countries, particularly those with large immigrant populations or those that rely heavily on international trade [8]. For example, the United States, Canada, and Australia all have large numbers of foreign-born residents who may prefer to use their home currency for certain transactions. In addition, many countries in Africa and Asia have adopted the US dollar or the euro as a secondary currency for trade or investment purposes [2]. Cryptocurrency use, on the other hand, is still relatively rare in most countries. While some countries, such as Japan, have taken steps to regulate cryptocurrencies and encourage their use, others,

such as China and India, have banned them outright. In addition, many developed countries, such as the United States and the United Kingdom, have yet to develop clear regulations for cryptocurrencies, which has created uncertainty for users and investors.

The use of digital currencies and multicurrency economy can enhance economic stability in Ukraine in several ways. First, digital currencies can reduce corruption and promote transparency in financial transactions. The decentralized nature of digital currencies makes it difficult for corrupt individuals to manipulate transactions, promoting transparency and reducing corruption.

Second, the use of digital currencies can reduce inflation by limiting the money supply. Central banks can control the supply of digital currencies, ensuring that inflation remains low. This can promote economic stability and encourage foreign investment.

Third, multicurrency economy can reduce reliance on a single currency, reducing the impact of currency fluctuations on the economy. The use of multiple currencies can also promote economic growth by increasing financial flexibility and reducing risk.

Digital currencies and multicurrency economy require appropriate regulation to ensure their effectiveness in promoting economic stability. The Ukrainian government can work with international bodies, such as the International Monetary Fund, to develop appropriate regulatory frameworks. Regulation can ensure that digital currencies are secure and reliable and that they promote financial transparency and stability. The use of digital currencies and multicurrency economy can promote economic stability and regulation in Ukraine. These technologies can reduce corruption, inflation, and reliance on a single currency, promoting economic growth and stability. Appropriate regulation is necessary to ensure that these technologies are effective in achieving their intended purposes. The Ukrainian government should explore the potential of digital currencies and multicurrency economy and work towards their implementation to enhance economic stability and regulation.

The use of multiple currencies and cryptocurrencies presents both challenges and opportunities for countries around the world. Multicurrency use can help to facilitate trade and investment, but it can also create logistical and regulatory challenges. Similarly, while cryptocurrencies offer the potential for greater financial privacy and

security, they also present risks such as volatility and the potential for illegal activities. The issue of multicurrency and cryptocurrency use in countries around the world is a complex and evolving one. While many countries have embraced multicurrency use to facilitate trade and investment, the adoption of cryptocurrencies has been more controversial. As such, it will be important for governments and financial institutions to carefully consider the opportunities and challenges presented by these new forms of currency in order to develop effective policies and regulations that balance innovation and security.

References

1. Ali R., Barrdear J., Clews R., Southgate J. The economics of digital currencies. *Bank of England Quarterly Bulletin*. 2014. 54(3). Pp. 276-286.
2. Aliber R. Z. The multinational enterprise in a multiple currency world. In J. H. Dunning (Ed.), *The multinational enterprise*. London: George Allen & Unwin. 1971. Pp. 49-56.
3. Ally M, Gardiner M, Lane M. The potential impact of digital currencies on the Australian economy. *Australasian Conference on Information System*. 2015. URL: <https://arxiv.org/abs/1606.02462>
4. Blakstad S., Allen, R. Central Bank Digital Currencies and Cryptocurrencies. *FinTech Revolut*. 2018. Pp. 87-112.
5. Li C., Shen Y. The Potential Impacts and Risks of Global Stablecoins. *China Economic Journal*. 2021. Vol. 14. Iss. 1. DOI: <https://doi.org/10.1080/17538963.2021.1872167>
6. Plassaras N. A. Regulating digital currencies: bringing Bitcoin within the reach of IMF. *Chicago Journal of International Law*. 14. P. 377.
7. Srivastava S. The Emerging Economies and Changing Prospects of the Multicurrency Global Order: Avenues and Challenges in Times Ahead. *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 37. 2012. Pp. 46-56. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.274>
8. Voutilainen M., Turunen R., Ojala J. Multi-currency regime and markets in

early nineteenth-century Finland. *Financial History Review*. 2020. 27(1). Pp. 115-138.

Lishchyshyna A. V.

Scientific adviser – Sidash N. S., Ph. D. in Pedagogy, assistant professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

HOW ENGLISH CAN IMPROVE AND DEVELOP MARKETING?

English is considered a lingua franca and is spoken all over the world. It has become an indispensable language in the globalized business world and its importance in the world of marketing cannot be overemphasized. Knowledge of English has the potential to enhance and develop marketing skills in a number of ways, from facilitating effective communication with diverse audiences to improving collaboration with international teams.

First, knowledge of English improves communication skills, which are essential in marketing. Effective communication is critical to the success of a marketing campaign as it allows marketers to connect with their audience and communicate their message clearly. A mastery of English enables marketers to communicate their ideas, products and services clearly and concisely, and effectively communicate their value proposition to target markets.

Secondly, English language proficiency can enhance digital marketing skills. In today's digital age, marketing has become increasingly reliant on technology and digital platforms. English language proficiency is essential for marketers to understand and utilize the latest digital marketing tools and techniques, such as social media marketing, search engine optimization (SEO), and content marketing. The ability to communicate in English also enables marketers to access and understand the latest marketing research, case studies, and best practices, allowing them to stay up-to-date with the latest trends and developments in the field.

Thirdly, English language proficiency can facilitate collaboration with

international teams. Many businesses operate across multiple countries and regions, and marketing teams may consist of members from diverse cultural backgrounds. English language proficiency allows marketers to effectively collaborate with team members from different parts of the world, share ideas and strategies, and coordinate marketing campaigns that cater to different markets. Effective communication in English ensures that marketing messages are accurately conveyed and understood across diverse cultural and linguistic contexts.

Fourthly, English language proficiency can improve presentation and public speaking skills. Marketing professionals often need to present their ideas, products, and services to clients, colleagues, and stakeholders. English language proficiency allows marketers to deliver presentations and speeches with confidence and clarity, effectively conveying their messages and ideas to diverse audiences.

Finally, English language proficiency can facilitate networking opportunities. Networking is an essential aspect of marketing, and proficiency in English provides marketers with the ability to connect with other professionals from around the world. Networking with industry leaders, potential clients, and partners can open up new business opportunities and provide valuable insights into international markets.

In conclusion, English language proficiency is a valuable skill for marketers to develop and refine. Effective communication, enhanced digital marketing skills, collaboration with international teams, improved presentation and public speaking skills, and networking opportunities are just some of the ways that English language proficiency can improve and develop marketing skills. As a universal language, English language proficiency is essential for marketing professionals to succeed in today's globalized business environment.

References

1. Gunadevi K. Jeevi Subramaniam, Raja Nor Safinas Raja Harun. Marketing Students' Perceptions and Their Experiences during Industrial Training on English Oral Communication Skills. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. Vol. 66. 2012. Pp. 283-289. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S187704281205255X>

2. «English as a Lingua Franca: Meaning & Features». URL: <https://www.studysmarter.us/explanations/english/international-english/english-as-a-lingua-franca/>
3. «The Importance of English in the Business World» by Alison Doyle, published on The Balance Careers. URL: <https://www.thebalancecareers.com/importance-of-english-in-business-3983096>
4. «The Benefits of Speaking English for Business» by Adam Maidment, published on the Business English HQ. URL: <https://www.businessenglishhq.com/the-benefits-of-speaking-english-for-business/>
5. «The Importance of English Language Proficiency in International Business» by Jennifer Kim, published on the Transparent Language blog. URL: <https://blogs.transparent.com/language-news/2019/07/24/the-importance-of-english-language-proficiency-in-international-business/>
6. «Why Language Skills are Essential for Marketing» by Rikke Bergmann, published on the LanguageWire blog. URL: <https://www.languagewire.com/en/blog/why-language-skills-are-essential-for-marketing>

Myroshnichenko I. O.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

ENGLISH IN ENGINEERING: INFORMATION MODELING OF BUILDINGS AS A PROSPECTIVE DIRECTION IN THE CONSTRUCTION OF UKRAINE

Building information modeling (BIM) is a modern technology of optimizing design and construction processes. The basis of building information modelling is the use of a unified model of the building and processing with the exchange of information on any construction object between all during the life cycle of building operation – from

the first steps of creating a building to the maintenance of a building put into operation.

In the 2000s, the concept of building information modelling became widespread among specialists in all countries and a permanent terminology was formed due to the fact that the concept of BIM is already being transformed into clear software from various companies, for example, Autodesk, Bentley Systems, Graphisoft, LIRA-SAPR, etc.

Analyzing the general definition of building information modelling, it is necessary to decide on the directions of this technology. There are some definitions that relate directly to building modeling (Building Information Model), then to the life cycle processes of building operation (Building Information Modelling) and the entire system of investment and construction processes (Building Information Management).

The clearest distribution of the terminology of BIM definitions in the three previous directions is given in the Building SMART International report:

6. Building Information Model – a digital description of the functional and physical parameters and properties of the building, which is a source of data about the object and is fully accessible to investors and is the basis for decision-making during the construction process;

7. Building Information Modelling – the process of generating and processing data about the building: its design, construction and features of use from the moment the facility is put into operation. It also creates the possibility of access to information about the building of all interested parties in investment and construction processes;

8. Building Information Management is a system for organising and controlling of investment and construction processes, which occurs thanks to the use of parameters of the digital model of the building for the exchange of information during the entire investment period. The results are due to: centralised exchange of information, visual communication through the image of three-dimensional objects, early analysis of opportunities, use of defined and interactive design, control in the process and on the construction sites and support for updating documentation.

The integration of BIM modelling into the legislation of Ukraine is implemented in accordance with the established concept, which was approved by the Order of the

Cabinet of Ministers of Ukraine in 2021. The published concept envisages the implementation of phased implementation taking into account the application of BIM technology levels by 2025.

In general, with the existing trend regarding the introduction of modern technologies in Ukraine, at this stage legislative changes are being made regarding the legal regulation of the use of BIM-technologies in the field of engineering and construction, as well as the updating of national state regulatory documents (DBN, DSTU, etc.) taking into account the features of information modelling of buildings. Also, the integration of state regulatory documents with European regulatory documents on BIM-modeling is on going. It can already be seen that a certain number of state normative documents of the European model DSTU EN ISO are already in force in Ukraine. A number of other state regulatory documents are also being developed, which will be based on European experience through the prism of our legislation.

Building information modelling (BIM) has huge advantages for the entire engineering construction sector of Ukraine. BIM modelling is becoming the best method for designing buildings of any scale, type and purpose.

Trends in the future of construction lead to the fact that in the field of construction and related industries there will be digitization and digitalisation of data, design methods and calculations, and the possibilities of cooperative activities between specialists will also be studied.

For most industries, including construction and engineering, the future is to reform existing information structures and processes and make them «normal» or «usual» for professionals. This challenge is faced by several branches of the state apparatus, including the educational sector: the development of educational programmes, courses, and training of versatile specialists in certain areas.

Subsequently, in the future, a «continuous» chain of information will be created for each construction site, which will be developed through the joint efforts of all the design and construction specialists involved for all the buildings that are completed. It will be a kind of database with a complete history of the construction of objects and their functional purposes. These databases will be useful for future decision-makers to

continuously improve and modernise a safe and sustainable architectural environment.

Information modelling of buildings is a promising direction of development for the construction and engineering sphere of Ukraine, its specialists and management of information processing related to the design of buildings and control of investment processes, which is already becoming a critically necessary feature for the reconstruction of individual construction and infrastructure objects and settlements in general.

References

1. Адаменко В. Досвід впровадження BIM-технологій в навчальний процес на кафедрі металевих і дерев'яних конструкцій КНУБА. *Будівельні конструкції. Теорія і практика: збірник наукових праць*. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архіт. 2022. Вип. 10. С. 66-78. URL: <https://doi.org/10.32347/2522-4182.10.2022> (access date: 10.03.2023).
2. Грицеляк Р. Концепція інформаційного моделювання будівель – «BIM». Міцність і довговічність сучасних матеріалів та конструкцій. Праці Міжнародної науково-технічної конференції, (Тернопіль, 10-11 листопада 2022 р.). Тернопіль. 2022. С. 176-178. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/39146/2/MNTK_2022_Grytseliak_The_conception_of_building_176-178.pdf (access date: 15.03.2023).
3. Концепція впровадження технологій будівельного інформаційного моделювання (BIM-технологій) в Україні (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 152-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2021-%D1%80#Text> (access date: 16.03.2023).
4. Трач Р. В. Інформаційне моделювання в будівництві (BIM): сутність, етапи становлення та перспективи розвитку. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. 2017. №16. С. 490-495. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/99.pdf> (access date: 11.03.2023).

5. BIM-технології: поняття, історія розвитку, перспективи. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=333304> (access date: 16.03.2023).

6. Building SMART International, raport. URL: <http://buildingsmart.pl/bimpl.htm> (access date: 11.03.2023).

Ozheredova O. D.,

Scientific adviser – Davidenko N. O., senior teacher,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

LEGAL REGULATION OF ENVIRONMENTAL QUALITY

Our planet is limited in its reserves of natural resources and in its ability to resist the negative consequences of human economic activity. Currently, issues of ecological, economic and social development are critically important for the existence of humanity. It became obvious that economic development must be balanced with environmental protection and social stability. The relationship between the economy, the environment and social issues must be taken into account in order to ensure sustainable and balanced growth. Underestimating the ecological aspects of economic activity can lead to a negative impact on the environment and human health, reducing the quality of life and social stability. In turn, social injustice and economic inequality can lead to the destruction of the environment and threats to people's health. Therefore, to ensure sustainable development, it is necessary to ensure a balance between economic, environmental and social aspects. This means that economic decisions must take into account environmental and social consequences, as well as ensure equal access to resources and opportunities for all citizens.

Controlled and rational use of natural resources, taking into account the impact of anthropogenic factors on the environment, organization of constant monitoring of the state of the environment, comprehensive ecological justification of economic activity,

protection of certain important natural objects and territories, raising environmental awareness, spreading environmental education and solving the problem of complex legal regulating the quality of the environment are ways of finding the most favorable forms of coexistence between man and the environment.

Modern environmental law is an important component of environmental policy. It aims to protect the environment from the negative impact of human economic activity. In particular, environmental law includes a set of legal norms and principles that regulate the use of natural resources, control over emissions of pollutants into the environment, protection of biodiversity, establishment of requirements for waste and its disposal, ensuring environmental safety, etc. One of the most important tasks of modern environmental law is to ensure the realization of the right to a favorable environment. To realize this right, it is necessary to ensure effective implementation of environmental norms and principles, development and implementation of environmental policy, organization of control over compliance with environmental standards, development and implementation of environmental education, etc.

Environmental legislation is a complex complex branch of law, consisting of nature protection and natural resource parts, containing a common subject and methods functioning within the ecological sphere of society. Environmental law is a system of legal norms and knowledge in the environmental field: on the one hand, it is an independent branch of the legal system, and on the other, it is a separate subdivision of legal science and social ecology. Environmental legislation is characterized by certain general provisions, signs, principles, specific legal and environmental legal concepts that mark their terms and determine a special regime of legal regulation.

The Constitution of Ukraine, laws, in particular the Law of Ukraine «On Environmental Protection», governmental and departmental normative acts, as well as acts of local authorities are legal basis for relations in the sphere of interaction between society and the environment are normative acts of various legal force.

According to Article 13 of the Constitution of Ukraine, the land, its subsoil, atmospheric air, water and other natural resources located within the territory of Ukraine, natural resources of its continental shelf, exclusive (marine) economic zone are

objects of property rights of the Ukrainian people [1]. Legal regulation regarding the protection and use of natural resources is carried out by the Subsoil Code, as well as the relevant Forest, Water and Land Codes, protection of the atmosphere – the Law of Ukraine «On Protection of Atmospheric Air».

The protection and use of aquatic biological resources is regulated by a number of legal acts, in particular the Law of Ukraine «On the Exclusive (Marine) Economic Zone of Ukraine», the Law of Ukraine «On Approval of the State Program for the Protection and Restoration of the Environment of the Azov and Black Seas», the Law of Ukraine «On Fish, other aquatic living resources and food products from them», the Law of Ukraine «On Fish Farming, Industrial Fishing and Protection of Aquatic Biological Resources» and the Law of Ukraine «On Aquaculture».

Legal regulation regarding the protection and use of animal and plant life is carried out in accordance with the Law of Ukraine «On Animal World» and the Law of Ukraine «On Plant Life», and the regulation of the organization, protection and use of the nature reserve fund of Ukraine – by the Law of Ukraine «On Nature Reserve fund of Ukraine».

The adoption of the Law of Ukraine «On the Red Book» and the resolution of the CMU «On the approval of the Regulations on the Green Book of Ukraine» were significant stages on the way to the protection of living nature. The Red Book of Ukraine is the main document for the development and implementation of programs dedicated to the protection and reproduction of rare and endangered species. The Green Book of Ukraine is an official state document that provides information on the current state of rare and typical natural plant groups subject to protection. This document is the basis for the development of protective measures for the preservation, reproduction and use of natural plant communities included in it.

The basic principles of environmental protection, according to Article 3 of the Law of Ukraine «On Environmental Protection», include: priority of environmental safety requirements; the socio-ecological principle of nature management, which consists in a scientifically based combination of ecological, economic and social interests; transparency and democracy in decision-making, the implementation of which

affects the state of the natural environment; regulation of the impact of economic and other activities on the natural environment; collection of fees for environmental pollution; compensation for damage caused by violations of environmental legislation, a combination of incentive measures and liability [2].

Thus, legal protection of the environment can be implemented by applying a set of legal, organizational and economic measures aimed at reducing the anthropogenic load on ecosystems, restoring natural resources and destroyed objects of the environment and ensuring controlled and rational use of natural resources. This set of measures can be considered as an organizational and legal mechanism for environmental protection, consisting of two system-forming elements – institutional (a system of state and public institutions that carry out management) and functional (conducting control, regulation and standardization, keeping cadastres, accounting for natural resources, monitoring etc). At the same time, the organizational and legal mechanism is considered as: environmental management; management and control in the field of nature management and environmental protection; state administration in the field of rational nature management, environmental protection and ensuring environmental safety.

References

1. On environmental protection: Law of Ukraine dated June 25, 1991 // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1991. No. 41. P. 546.
2. The Constitution of Ukraine: Adopted at the 5th session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28. 1996. K.: Press of Ukraine. 1997. 80 p.

Panina N. I.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

IN CONSTRUCTION

Virtual reality is a new area of technology that is actively developing every year. Today, the following areas of development are distinguished: game, social networks, movies, education, medicine, trade and real estate, industry [5].

This list is constantly updated with new areas due to the development of technology and their further prevalence and accessibility.

Virtual reality (VR) has been used in the construction industry since the early 1990s, it was first used for design visualisation. More recently, the development of already more advanced VR technologies, as well as falling hardware costs, have made this technology more affordable and acceptable in the construction industry. With the help of this technology, construction and architecture reach a new level of design. It is noted that since 2017, according to various open information sources, , the introduction of such technology in construction has been increasing.

In addition to VR technology, there is a building information modelling technology, often used abbreviated as BIM. In principle, these two technologies can be combined into one interesting process, because if you delve into the essence of these technologies, it becomes clear that building information modeling (BIM) and virtual reality (VR) are two completely different technologies that are widely used by companies in the construction industry. BIM is a programme that includes the creation and management of digital representations of the physical and functional characteristics of a construction project. VR is a technology that allows users to experience the computer environment in an immersive and interactive way. That is, while BIM works on information management throughout the life cycle of a construction project, VR primarily performs visualisation and modelling functions. BIM can be used to generate 3D models of a construction project, which can then be viewed and interacted with using VR technology.

Today, designers are trying to create incredible, exciting 3D projects to ensure long-term development and stable stay on the market. In this case, VR comes to the rescue – the technology allows you to interact with the project in a virtual environment,

provides the most realistic impression of the project. Some examples of VR technologies that are already used in construction use head-up displays (HMD). This technology allows users to literally experience the virtual construction site with their own eyes. VR apart from this, can also be useful for providing detailed and informative animations of all stages of construction, allowing the on-site team to perform or control tasks efficiently.

Safety has always been important in the construction industry and civil engineering. Virtual reality technology can help young professionals learn from this. It is interesting and necessary for employees to know about potential hazards, safety procedures. Beside this, people will be able to try themselves in different situations, which, unfortunately, can happen on construction sites.

The use of VR technology in this case will help to improve the awareness of builders and the ability to respond effectively in real life situations.

The main benefits of using virtual reality technologies are:

- increasing competitiveness – among a large number of designers or architects, people will prefer more interesting visualisation options;
- improved collaboration – teams work together on the same project regardless of physical location;
- virtual tours of building models – a great opportunity to see how the completed project or design layout will look like;
- fast and accurate modelling of architectural or structural changes, automatic measurements that improve design;
- risk assessment and analysis supported by hazard modelling and collision detection;
- improvements in building design;
- predictive design taking into account many factors, such as weather, location, creating digital twins of buildings to increase the life of the building [2].

One of the real examples of the development of virtual reality, which is intended for the work of engineers and designers, became a development of the company Nvidia in 2017.

NVIDIA Holodeck is an innovative virtual reality (VR) platform that brings together designers, colleagues, and stakeholders from anywhere in the world to create and explore projects in a highly realistic, physically simulated virtual reality environment. Three-dimensional objects are displayed in it with a high degree of detail and can be represented in natural size [4].

Thanks to such features, designers can work together on the appearance of the object that is being developed.

The introduction of VR technologies brings design in the construction industry to a new, developed level. Already implemented projects using such technologies, indicate high interest among customers, improving the competitiveness of construction companies, professional growth and awareness of employees.

References

1. ПІЕЛІ. *Новітні технології в будівництві*. URL: <https://riell.ua/blogs/novitni-tekhnologiyi-v-budivnictvi> (access date: 06.04.2023).
2. Budynok UA. *Тенденції в будівництві 2020-21 року*. URL: <https://budynok.com.ua/ua/tendentsii-v-stroitelstve-2020-21-goda> (access date: 01.04.2023).
3. ITenterprise. *Віртуальна реальність (VR): приклади використання в промисловості*. URL: <https://www.it.ua/articles/virtualnaja-realnost-vr-luchshie-praktiki> (access date: 01.04.2023).
4. Nvidia. Holodeck. *Collaborate and Create in VR*. URL: <https://www.nvidia.com/en-us/design-visualization/technologies/holodeck/> (access date: 28.03.2023).
5. Vrata Club. *Майбутнє VR. Перспективи та потенціал*. URL: <https://vrata.club/blog/budusee-vr-perspektivy-i-potencial> (access date: 30.03.2023).

Plekhova N. M.,

Scientific adviser – Sidash N. S., Ph. D. in Pedagogy, assistant professor,

ANALYSIS OF THE ECONOMIC AND FINANCIAL ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING CRYPTOCURRENCIES FOR THE DEVELOPMENT OF BUSINESS AND INVESTMENTS IN UKRAINE

The use of cryptocurrencies for business and investment development is a fairly new phenomenon in Ukraine. Cryptocurrencies have been gaining popularity worldwide as a new asset class that is decentralized and operates independently of traditional financial institutions. Ukraine, like many other countries, has seen an increase in cryptocurrency adoption, with many businesses and investors using cryptocurrencies for various purposes. In this analysis, we will look at the economic and financial advantages and disadvantages of using cryptocurrencies for the development of business and investments in Ukraine.

One of the advantages of using cryptocurrencies is their high liquidity. Thanks to this, investors can easily buy and sell cryptocurrencies at the market price without being limited by geography or time. In addition, the use of cryptocurrencies allows businesses to reduce international transaction costs and avoid financial restrictions associated with international transfers.

Another advantage is the absence of intermediaries in the transaction process. This means that transactions are carried out without the involvement of banks, which reduces the cost of operating costs and paying commissions. In addition, cryptocurrencies are decentralized and not controlled by central institutions, which ensures a high degree of anonymity and transaction security.

However, using cryptocurrencies also has its drawbacks. One of the biggest disadvantages is the high risk of losing money due to the high volatility of cryptocurrencies. This means that the prices of cryptocurrencies can change very quickly and significantly, which can lead to significant losses for investors [3].

Another disadvantage is that cryptocurrencies are not government-regulated economic instruments. This means that their use does not guarantee stability and

security for investors and businesses.

In addition, the use of cryptocurrencies can have a negative impact on government and regulatory actions. For example, due to the anonymity and inaccessibility of cryptocurrencies, they can be used for illegal transactions such as money laundering and terrorist financing.

In addition, the use of cryptocurrencies may have certain technical challenges, such as security and storage issues of cryptocurrency wallets [1].

The more obvious pros and cons are covered here:

Advantages:

1. Decentralization: Cryptocurrencies are decentralized, which means that they are not controlled by any central authority or institution. This can be advantageous for businesses and investors, as it reduces the risk of government interference or manipulation.

2. Faster transactions: Cryptocurrencies allow for faster transactions, as they eliminate the need for intermediaries like banks or financial institutions. This can be particularly beneficial for businesses that require quick and secure transactions.

3. Lower transaction fees: Cryptocurrency transactions typically have lower fees than traditional banking transactions. This can be beneficial for businesses and investors, as it reduces costs associated with transactions.

4. Investment opportunities: Cryptocurrencies offer unique investment opportunities, as their value can fluctuate rapidly. This can be an advantage for investors who are willing to take on risk in exchange for potential rewards.

5. International trade: Cryptocurrencies can be used for international trade, as they are not tied to any specific country or currency. This can be advantageous for businesses that operate globally, as it eliminates the need for currency conversions and associated fees [4].

Disadvantages:

1. Volatility: Cryptocurrencies are known for their volatility, as their value can fluctuate rapidly. This can be a disadvantage for businesses and investors, as it introduces risk and uncertainty into financial decisions.

2. Regulatory uncertainty: The regulatory environment surrounding cryptocurrencies in Ukraine is currently uncertain, which can be a disadvantage for businesses and investors. It is unclear how the government will regulate cryptocurrencies in the future, which could potentially impact their value and usage.

3. Security risks: Cryptocurrencies are stored in digital wallets, which can be vulnerable to hacking and theft. This can be a disadvantage for businesses and investors, as it introduces risk into financial transactions.

4. Limited acceptance: While cryptocurrencies are gaining popularity in Ukraine, they are not yet widely accepted as a form of payment. This can be a disadvantage for businesses that want to accept cryptocurrencies as a form of payment, as they may need to convert them to traditional currency in order to use them.

5. Lack of insurance: Cryptocurrencies are not insured by the government or any financial institution, which can be a disadvantage for investors. This means that if a digital wallet is hacked or funds are stolen, there is no recourse for recovery [4].

There are several ways that can help in overcoming the negative impact of cryptocurrencies in Ukraine:

1. Regulation of the cryptocurrency market: The government and regulators should create legislative and regulatory acts that will regulate the use of cryptocurrencies on the territory of Ukraine. This will ensure the stability and security of the use of cryptocurrencies, reduce the number of illegal transactions and reduce risks for investors and businesses.

2. Studying the risks and benefits: Investors and businesses should be thoroughly informed about the risks and benefits associated with the use of cryptocurrencies. To do this, you can use the advice of specialists in this field, study the experience of other companies and projects working with cryptocurrencies.

3. Development of technical solutions: Developers of cryptocurrencies and cryptocurrency wallets must pay attention to the security and usability of their products. For this, data protection, two-factor authentication and other technical measures can be used to help prevent theft and fraud.

4. Promotion and education: In order to reduce the number of fraudsters and

unscrupulous companies that use cryptocurrencies for fraud, it is important to promote knowledge about the industry and conduct educational events for investors and businesses. This will help you understand the real state of the cryptocurrency market, its benefits and risks, and help you determine the best way to use cryptocurrencies for business development and investment.

5. Cooperation with law enforcement: Investors and businesses should cooperate with law enforcement to prevent theft and fraud. It is important to report any suspicious transactions and contact law enforcement if fraud or theft is detected.

6. Regularly updating the legislation: The government should regularly update the legislation so that it meets the current requirements and the development of the cryptocurrency market. This will help ensure the stability and security of the use of cryptocurrencies in Ukraine and reduce the number of illegal transactions [2].

In conclusion, the use of cryptocurrencies for business development and investment in Ukraine has its advantages and disadvantages. In order to minimize the risks and increase the security of the use of cryptocurrencies, it is important to regulate the market, study the risks and benefits, develop technical solutions, conduct educational activities and cooperate with law enforcement authorities. Stability and development of business and investments in Ukraine can only be achieved with a comprehensive approach to the development of the cryptocurrency market.

These sources made it possible to research and analyze various aspects of the use of cryptocurrencies in Ukraine and in the world, to assess the advantages and disadvantages of this tool for business and investment development.

References

1. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/>
2. Study «Digital Assets: A New Paradigm for Financial Instruments» on the website of the International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2018/11/13/Digital-Assets-A-New-Paradigm-for-Financial-Instruments-46233>
3. The Economist. URL: <https://www.economist.com/>

4. The Pros and Cons of Bitcoin: A Merchant's View. Entrepreneur. URL: <https://www.entrepreneur.com/article/247334>
5. Website of the National Bank of Ukraine. URL: <https://bank.gov.ua/>

Samoilenko S. S.,

Scientific adviser – Sidash N. S., Ph. D. in Pedagogy, assistant professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGY

Today, the field of information technology is the most dynamically developing, as a consequence, a specialist in this area is one of the most in-demand and relevant professions. At the same time, qualification requirements for a representative of this specialty are growing and changing. A high-class IT specialist today is a person capable and striving for professional development and self-education. There is an opinion that English is an indispensable attribute of professionalism of the representative of this specialty. However, there is also an opposite view. Let's take a closer look at these two points of view on the role of English in the professional activity of an information technology specialist.

According to the classification of professions, the activity of programmers refers to the «human – sign system» type. This provision implies that the main subject of labor is a sign and a sign system, and specialists should be able to work with texts, documents, tables, formulas, etc., be able to understand conventions, artificial language systems. English is traditionally an international standard in the computer field, the most popular programming languages are based on this language. This gives reason to beginners to think about whether there is a need to learn English. It is considered that the main task of a programmer is to create programs using any programming language. From a linguistic point of view, each programming language, by analogy with the

natural one, has an alphabet, a vocabulary, its own grammar and syntax, as well as semantics. However, there is an assumption that the syntax of most programming languages uses very few words per se. In continuation of this thought, it is noted that the main thing in the programmer's work are algorithms and data structures, which are independent of the language. Moreover, interpreters and compilers, development environments, documentation for the programming language and popular libraries have a translation into Russian. If there is no translation, it is possible to get help on the matter of interest on thematic forums or with the help of books.

In turn, however, most experienced experts argue that it is not the algorithms and data structures that play the main role, but the set of techniques that the developer uses, which in turn require knowledge of the English language. Furthermore, most programs, libraries, etc. are created with texts in English, the translation of which comes much later. It is knowledge of English that allows the developer to effectively use all of the available tools, rather than being limited to translated instructions and tutorial articles.

Any command is a set of characters – signs of the English language. As a rule, it is the English language that provides the basis for writing a software product. The key words used by the basic programming languages are of English origin. Consequently, knowledge of the English language greatly facilitates the work of the programmer.

It is also impossible to ignore the fact that the profession of an information technology specialist is a creative one, because often non-standard tasks that arise, require resourcefulness, ingenuity, unselfish intellectual initiative. In this case we have to search for the solution of the problem in the Internet resources, and it often happens that the necessary Russian-language information has not been published yet. In this case the English-language sources come to the rescue. Thus, a specialist with knowledge of English can find a solution to a non-standard problem faster.

The next argument in support of the importance of English in the work of an IT specialist is the need to extract useful information from specialized literature. By the recognition of practicing programmers, not all English-language fundamental works in their specialty have been translated into Russian yet, and the rate of appearance of translation of recently published works is even slower.

As noted above, a highly skilled professional must strive to develop and improve his or her skills. IT specialists especially need to be aware of new trends and developments, which involves educational activities. Visiting such events as master classes, seminars and webinars, most of which are conducted by famous gurus in the field of information technology in English, promotes professional and personal growth. Moreover, passing specialized certification and obtaining international professional certificates is also carried out in the language of international communication.

Working in information technology may involve communicating with foreign customers. All professional communication in this case is in English. Internships abroad also imply practical knowledge of a foreign language.

An analysis of vacancies in the field of information technology shows that a significant portion of them requires the applicant to know English. Among the skills required employers note the ability to read technical documentation, carry out written professional communication (writing business letters and chatting with colleagues in English).

Summarizing the above, I note that the knowledge of English is one of the components of professional competence, as it contributes to the rapid solution of non-standard issues, self-development and cognitive activity, facilitating the activities of a novice developer, the development of professional competence.

References

1. English for Programmers (technical English). URL: <https://cambridge.ua/blog/english-for-it-13-sources/>
2. English for Engineers. URL: <https://www.englishdom.com/blog/anglijskij-dlya-inzhenerov/>
3. Hunt D. Th. The Pragmatist Programmer. The Path from Apprentice to Master. 2009.
4. Shakirova Z. H. On the need for English language programmer // Modern Scientific Research and Innovation. 2014.
5. Sonmez J. The Programmer's Way: A Man of the IT Age. 2016.

LOGISTICS DURING THE WAR

Challenges for the logistics industry emerged several years before the new stage of the Russian-Ukrainian war. Due to the pandemic, the market began to accelerate localisation and moving supply chains closer to the country of production or sale. However, in 2022, companies were forced to make decisions as quickly as possible. What logistical challenges did Ukrainian businesses face?

- Refusal to accumulate. The more goods in the warehouses, the higher the amount of frozen funds. Moreover, it is dangerous to keep goods in warehouses for a long time – In case of an attack, they can be lost.

- Changes in warehouse conditions. The largest hub (70–80% of professional warehouse space) was located in the Kyiv region. With the outbreak of hostilities, companies were forced to move their goods to the west of Ukraine, where there was no warehouse space of this size.

- Difficulties in procuring goods. The problems are primarily related to the limited range of products and suppliers, port blockages, and the burden on the railway infrastructure.

- Complication of logistics operations. Roadblocks, inspections, curfews – all this complicates the transportation of goods. Moreover, it is necessary to plan backup routes in advance, as there is a risk of new attacks.

- Despite the existing problems, a significant number of companies continue to operate. Entrepreneurs buy goods abroad, mainly in Europe and America, and sell them in Ukraine. European and American manufacturers impress with their range, quality of goods and affordable prices, which makes importing products profitable even with logistics costs.

How can this be fixed?

- In order to implement the principle of saving on cargo transportation, there is a need to apply various methods and take into account various factors. In order to quickly establish such movements of goods, it is necessary to take into account large cargo carriers and systematise the movement of goods that they transport. For example, while evacuation trains are running in the opposite direction, if they are not filled with people, the empty seats can be filled with cargo, such as humanitarian aid.

- Systematisation and digitalisation. In order to build an efficient and economic wartime economy, it is also necessary to be able to track the dynamics of the movement of inventories, fuel consumption, the reputation of carriers, problems in the organisation of loading- unloading handling activities in certain places with subsequent elimination. It's possible to start doing this with a low amount of automation, but in the future it will be needed to create one or more centralised electronic services.

- Communication, competition, flexibility. In the current situation, it is not enough to create logistics centres and electronic services that facilitate and optimise the movement of goods. The idea of competent logistics should be popularised. Today, Ukraine has an army of volunteers. This volunteer «mosquito army» is doing quite well, but it would be even better if its effectiveness were monitored and individual volunteers had the opportunity to share their experience. It is necessary to create conditions where optimal solutions become part of the overall experience of the entire volunteer movement.

The situation in Ukraine is indicative of the whole world. Obviously, we were not prepared for such a development. And it is clear why: no reasonable person could have imagined that such a tragedy could occur in the centre of Europe in the 21st century. The most important thing that can be learned from it in terms of logistics is that a country must be able to manage its logistics flows in emergency situations. There should be a risk management that will help to cover logistics to a large extent.

References

1. Литюга Ю. В. Управління ризиками логістичної системи підприємства: сутність, оцінювання, методи. *Ефективна економіка*. 2017. №6. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5646> (дата звернення: 12.04.2023).

2. Литюга Ю., Морожик О. Логістика як ключовий фактор функціонування підприємства у військових умовах. Київ: ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». 2022. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/37814/Ipspr_5-22_102.pdf?sequence=1 (дата звернення: 12.04.2023).

3. Шульц С. Л., Луцків О. М. Проблеми функціонування транспортної інфраструктури та логістики України в умовах воєнного часу. 2022. С. 85-93. URL:https://re.gov.ua/re202202/re202202_085_ShultsSL,LutskivOM.pdf (дата звернення: 12.04.2023).

Tereshchenko P. M.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

ENGLISH IN PHARMACY, PHARMACEUTICAL RESEARCH AND DEVELOPMENT

Why is knowledge of English necessary in medicine? Pharmacy includes a complex of scientific and practical disciplines that study the problems of the creation, safety, research, storage, manufacture, dispensing and marketing of medicinal products; the search for natural sources of medicinal substances. Based on this, we can see that pharmacy is not only about selling medicines. Pharmacy is primarily an international global market for medicines.

Due to the fact that most of the companies supplying medicinal products to the Ukrainian market are international companies of the pharmaceutical industry in many work departments workers must know English because it is the language of international communication and international relations, development and research. Starting from 2021, medical students in Ukraine will have to take exams in English to confirm their knowledge, which shows the direction of Ukraine's integration into the

international pharmaceutical system and once again emphasises the importance of knowing English not only for employees of the pharmaceutical industry, but also for pharmaceutical students [4].

From the infographic of the Ukrainian pharmaceutical manufacturer «Darnytsia», we can see that the import of medicines to Ukraine from 2016 to 2021 has had an increase to 90%. Knowledge of the English language opens the way to international pharmaceutical institutes, drug development. Some of the Ukrainian universities sign documents on cooperation with international pharmaceutical companies and organisations [3]. Our country joined the Bologna system of education in the field of medicine and pharmacy [2].

In the country there should be specialists in the field of pharmacy who translate instructions from English into Ukrainian. Many international pharmaceutical companies, which works on the Ukrainian market, need specialists with knowledge of English in order to their employees can freely correspond and communicate with central offices and management. Ukraine has already received the position of «candidate for joining the European Union», so the importance of knowing English in pharmacy has a tendency to increase [1].

To compete in today's fiercely globalized marketplace, some of the largest pharmaceutical corporations have formed alliances with generic manufacturers around the world. A recent report found that, pharmaceutical organisations increasingly used outsourcing to offshore locations and collaborating with international partners to maximise efficiency [5]. As a result, it is not uncommon for the research on a drug to be carried out in Switzerland or Japan and its manufacture take place in India, South Africa or China. If companies operate internationally, the communications between operations, research and manufacturing is normally occurring in English. One of the keys to operational success is managing the use of English and other languages and providing appropriate training for those who needs it.

Summarizing the above, it can state the need for knowledge of English in the world of globalization. Ukraine is becoming a full-fledged trade partner of the European Union, which, in turn, creates the need for involvement in European practices and as

mentioned above, English is the language of communication for most European pharmaceutical companies. Ultimately, English is becoming more than just a wish of pharmaceutical companies in employment, but a requirement for pharmacy degrees and for employment in the pharmaceutical sector.

References

1. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10321-2022-INIT/en/pdf> (access date: 18.04.2023).

2. Education IN Ukraine. URL: <http://www.university-ua.com/ru/obrazovanie-v-ukraine/> (access date: 17.04.2023).

3. National University of Pharmacy signed a memorandum of accession to Magna Charta Universitatum. URL: <https://www.apteka.ua/article/255364> (access date: 16.04.2023).

4. Order of the Ministry of Health of Ukraine (January 22, 2021 No. 106). «On the approval of the criteria for successfully passing the test exams of license integrated exams and the value of the «passed» criterion for the integrated test exam «KROK». URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-22012021-106-pro-zatv-erdzhennja-kriteriiv-uspishnogo-skladannja-testovih-ekzameniv-licenzijnih-integrovanih-ispitiv-i-velichini-kriteriju-sklav-dlja-integrovanogo-testovogo-ispitu-krok> (access date: 17.04.2023).

5. Workforce Reductions in Pharmaceuticals – Outsourcing, External Innovation and Collaboration Will Drive the Industry Forward: GBI Research 2012. URL: http://portal.iqit.tv/content/article/add.cfm?FeaturedArticleID=13751#_ftnref2 (access date: 18.04.2023).

Tkachenko M. Y.,

Scientific adviser – Sidash N. S., Ph. D. in Pedagogy, assistant professor,

DEVELOPING ENGLISH LANGUAGE SKILLS IN ELECTRONICS AND INFORMATION TECHNOLOGY

English language proficiency is a critical factor for success in electronics and information technology industries, as it is the primary language of communication in this field. Improving language skills can enhance career prospects through activities such as reading technical documents, participating in international conferences, and interacting with English-speaking colleagues.

Understanding English is also essential for programming, as most programming languages use English keywords and phrases, and for developing documentation and communicating with international development teams.

The use of English for specific purposes is important in these fields, as it allows professionals to effectively communicate and collaborate in their specialized areas. This underscores the need for developing English language skills in electronics and information technology professionals.

The growing trend of globalization in the electronics and information technology industries has made English language proficiency more important than ever before. In today's highly competitive job market, possessing strong English language skills can give electronics and information technology professionals a significant advantage over their peers. The ability to communicate effectively in English is critical for electronics and information technology professionals seeking to advance in their careers and take on leadership roles. With the rapid pace of technological innovation and the increasing complexity of electronics and information technology systems, it is essential for professionals in these fields to be able to understand and articulate technical concepts in English.

Developing English language skills is not only important for individual professionals in the electronics and information technology industries, but also for companies seeking to compete on the global stage and attract international talent. In

addition to traditional language-learning methods, technology-based solutions such as language learning apps, online courses, and virtual language exchanges can be effective tools for developing English language skills in electronics and information technology professionals. Given the importance of English language proficiency in electronics and information technology, employers and educational institutions have a responsibility to provide opportunities for language learning and support for non-native English speakers. Improving English language skills can help individuals and companies to better understand and meet the needs of their international partners, resulting in more successful projects and stronger business relationships.

English language proficiency is not just important for individual career advancement, but it also plays a vital role in promoting effective teamwork and reducing communication barriers in multinational electronics and information technology companies. Collaborative work involving people from diverse cultural and linguistic backgrounds can be challenging due to differences in communication styles, accents, and terminology. However, a common language like English can facilitate smooth collaboration, build stronger professional relationships, and lead to better project outcomes. Therefore, developing English language skills is essential for professionals who work in multinational companies or who frequently engage with international clients and partners.

English language skills are essential for the development and dissemination of new technologies in the electronics and information technology industries. Researchers and engineers with strong English language skills are better able to access and understand new research, collaborate with international colleagues, and present their work to a global audience, leading to more successful technology transfer and commercialization.

The demand for English language skills in electronics and information technology is increasing due to the growth of international trade and globalization. Professionals with advanced English language skills are better equipped to participate in global communication, international collaboration and innovation.

Effective communication in English is crucial for successful project management

in the electronics and information technology industries. Project managers need to be able to clearly and efficiently communicate with team members, stakeholders, and clients, and English proficiency is essential for effective collaboration in international projects. The ability to understand and articulate technical concepts in English is also important for project managers, as they are responsible for overseeing complex projects and ensuring that all team members are on the same page.

The lack of English language proficiency can lead to misunderstandings, errors, and even safety hazards in the electronics and information technology industries. For instance, misinterpreting technical documents or incorrectly communicating instructions in English can lead to faulty products or equipment that may cause harm to individuals or organizations. Therefore, improving English language skills is crucial for ensuring safety and quality in the field of electronics and information technology.

In addition to career and business benefits, English language proficiency also has a positive impact on personal development, including increased cultural understanding and the ability to communicate with people from different backgrounds. Developing English language skills can help break down barriers and promote diversity and inclusion in the workplace and beyond. Moreover, learning English can also provide access to a wealth of knowledge and resources in various fields, including scientific research, literature, and popular culture, enhancing individuals' overall learning experience and enriching their personal lives.

Effective communication in English is essential for successful project management in electronics and information technology industries, as it enables team members to clearly convey technical information, discuss project progress, and make informed decisions.

In addition to the importance of English language proficiency in electronics and information technology, understanding cultural differences and etiquette in English-speaking business is also necessary for effective communication and career success.

The widespread use of English as the primary language in electronics and information technology industries may create linguistic dominance and hinder career prospects for professionals who are not native English speakers.

References:

1. Dudley-Evans T., & St. John M. J. Developments in English for specific purposes: a multidisciplinary approach. Cambridge University Press. 1988. 301 p.
2. Kim E. G., Shin A. Seeking an effective program to improve communication skills of non-English-speaking graduate engineering students: The case of a Korean engineering school / IEEE Transactions on Professional Communication. 57(1). 2014. Pp. 41-55.

Yevenkov O. Ye.,

Scientific adviser – Boklakh D. Yu., lecturer,

Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

THE APPLICATION OF TECHNICAL ENGLISH FOR THE ANALYSIS OF INTERNATIONAL METROLOGICAL RECOMMENDATIONS AND DOCUMENTS

28 December 2022, Ukraine has fully adopted the European standards base, the process of adaptation of which was started in 2016 [1, p. 1]. This means that the control of metrological characteristics must be carried out in accordance with international recommendations such as OIML standards that will be gradually translated and implemented into our life. Therefore, there is a certain necessity to analyse international recommendations in the original language, since the translation may be delayed or contain inaccuracies.

A precedent arose in 2018, when the Verkhovna Rada of Ukraine adopted a number of changes to the tax legislation, which oblige the owners of excisable goods to use metrologically valid level gauges of fuel in the tank [2]. We, being the mining company, are the owner of excisable good – diesel fuel in substantial amount, so we compelled to the effect of above-mentioned law. The document that regulated and determined the metrological requirement for level gauges in stationary fuel tanks was

OIML-R85: «Automatic level gauges for measuring the level of liquid in stationary storage tanks. Part 1: Metrological and technical requirements. Part 2: Metrological control and tests» [3, p. 1]. The metrological verification must be carried out with accordance of above-mentioned standard. However, the translation hadn't been released by 2019 [4].

While the work in the metrological department of the mining company in the city of Pokrov, the absence of an official translation and the practical needs of OIML R85 urged me to create an adaptive translation on the part of metrological requirements for accuracy and operating conditions of the level gauges. The translation process was weighted down by the limited number of engineering dictionaries in standardization related areas. The data extracted from the international standard gave a scenery picture of what should be done to the level gauges before its annual official verification by Ukrainian metrology engineers.

The experience gained from this case-study has shown the importance of English proficiency in engineering related area as there may be gaps between standard establishment and its translation publication, though it requires profound knowledge of its subject which might involve applying thematic dictionaries. The issue of expanding thematic internet resources remains open and will remain so as the process of implementation is far from being completed.

References

1. Ministry of Economy of Ukraine. «*On adopting the European standard base*». URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=ecd114e6-7349-4da4-a292-ef63ae519bfe&title=KrokDoEU> (access date: 11.04.2023).
2. The Law of Ukraine «*On amendments to the Tax Code of Ukraine and some other legislative acts of Ukraine regarding the improvement of administration and revision of the rates of certain taxes and fees*». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-19#Text> (access date: 21.04.2023).
3. The Law of Ukraine «*On adoption and cancellation of national standards*». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0446774-19#Text> (access date:

10.04.2023).

4. Tender for carrying out work on the translation of the standard. URL: <https://clarityproject.info/tender/ad275ca97b75456a9e92dc7784ba4e4e> (access date: 08.03.2023).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Андрєєв Олексій В'ячеславович – студент 2 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Барабах Олена Ярославівна – магістрантка Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Науковий керівник: Сенік Галина Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Безбах Артур Віталійович – магістрант Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Сідаш Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Бойко Вікторія Валеріївна – студентка 4 курсу Київського університету імені Бориса Грінченка. Науковий керівник: Козачук Андрій Михайлович, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри лінгвістики та перекладу, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Гарбузова Валерія Вячеславівна – студентка 3 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Наукові керівники: Хохлов Артем Сергійович, викладач; Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Гончаренко Альона Володимирівна – студентка 3 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Літвінова Марина Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Євєнков Олександр Євєгенович – магістрант Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Каліненко Наталія Іванівна – магістрантка Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Карташов Микита Олегович – студент 2 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Катасонова Олександра Олександрівна – студентка 4 курсу Київського університету імені Бориса Грінченка. Науковий керівник: Козачук Андрій Михайлович, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри лінгвістики та перекладу, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Колісник Анжеліка Олександрівна – студентка 2 курсу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Науковий керівник: Давидченко Інна Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, керівниця навчального відділу, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Кулаков Єгор Валерійович – студент 3 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Давідченко Наталія Олександрівна, старший викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Ліщишина Анастасія В'ячеславівна – студентка 2 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Сідаш Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Мірошніченко Іван Олександрович – студент 3 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Ожередова Олена Дмитрівна – магістрантка Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Давіденко Наталія Олександрівна, старший викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Паніна Наталія Ігорівна – студентка 3 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Плєхова Наталія Максимівна – магістрантка Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Сідаш Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Поджара Єлизавета Володимирівна – студентка 4 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Пагава Оксана Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Рибчук Наталія Іванівна – магістрантка Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Науковий керівник: Олексишина Лариса Георгіївна, кандидат філологічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Самойленко Станіслав Сергійович – студент 1 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Сідаш Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Сігонін Артем Євгенович – студент 2 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Терещенко Павло Миколайович – магістрант Східноукраїнського

національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Боклах Дмитро Юрійович, викладач, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Ткаченко Марія Юрїївна – студентка 2 курсу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Науковий керівник: Сідаш Наталія Сергїївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

Наукове видання

ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-
КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОВА І СВІТ: МОВОЗНАВЧІ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ АСПЕКТИ
ВЗАЄМОДІЇ»

Укладач: ІГОШЕВ Кирило Михайлович

Оригінал-макет

К. М. Ігошев

Підписано до друку _____.

Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір типогр. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Обл.-вид. арк. _____.

Тираж ____ екз. Вид. № _____. Замов. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ, вул. Іоанна Павла II, 17

Телефон: +38 (050) 218 04 78

e-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com